Osnove financija za neprofitne organizacije i odgovori na najčešća pitanja

Mladen Djurkinjak, CCI
ACT Konto d.o.o.

Osnove financija za neprofitne organizacije i odgovori na najčešća pitanja

Mladen Djurkinjak, CCI
Osnove financija za neprofitne organizacije

ACT Konto d.o.o.
Najčešća pitanja i odgovori
neprofitnih organizacija

Izdavač
Centar za civilne incijative

Urednica
Mirela Despotović

Autori
Mladen Djurkinjak – Osnove financija za neprofitne organizacije

ACT Konto d.o.o. – Najčešća pitanja i odgovori neprofitnih organizacija

Recenzije
Vesna Grubić
Ana Knežević Brkić
Sandra Magdalenić
Dora Grkavac

Grafička priprema
Davor Goll

Tisak
WEB2TISAK,
Zagreb, 2014.

Naklada
500 komada

Tisak publikacije omogućili su

CCi CENTAR ZA CIVILNE INICIJATIVE

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Regionalni razvoj

Drage čitateljice i čitatelji,

pred vama se nalazi brošura namijenjena organizacijama civilnoga društva, a tema joj je – financijsko poslovanje. Brošura je rezultat našega višegodišnjega rada s organizacijama civilnoga društva u okviru programa E-misija u kojem su teme vezane uz financijsko poslovanje udruga uvijek izazivale veliko zanimanje naših korisnika.

Namjera nam je na jednom mjestu objediniti osnovne informacije o financijskom poslovanju udruga i ostalih neprofitnih organizacija. Sadržaj ste zapravo odredili vi – tijekom godina provedbe programa E-misija prikupljali smo vaša najčešća pitanja, dileme…vezane uz financijsko poslovanje vaših organizacija – i sve je sada na jednom mjestu, pred vama!

Od 1. siječnja 2015. stupio je na snagu novi Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. U vrijeme kada je pripremana i tiskana ova brošura pravilnici vezani uz novi Zakon još nisu doneseni, tako je ovoga časa sam način provedbe Zakona još nepoznat: poznato je što Zakon propisuje, ali još nije poznato kako će se neke novine koje Zakon donosi provoditi, a to će regulirati pravilnici. Stoga tih stvari u brošuri nema, ali će se brošura nalaziti u elektronskoj verziji na našim web stranicama (www.e-misija.info i www.act-konto.hr) i bit će sustavno nadopunjavana novim sadržajima. Zato vas pozivamo da pratite naše web stranice!

Drugi dio ovog priručnika pripremile su kolegice iz ACT KONTO d.o.o., knjigovodstvenog servisa koji već nekoliko godina vodi knjigovodstvo za udruge i ima više desetaka klijenata. Najčešća pitanja koja su im bila upućena u vezi isplata neoporezivih primitaka te pitanja povezana s obavljanjem gospodarskih djelatnosti udruga pronašla su odgovore u ovom zajedničkom priručniku.

Mladen Djurkinjak

sadržaj

— I. dio —

01
Zakonodavni okvir 09

02
Registar neprofitnih organizacija 09

03
Jednostavno i dvojno knjigovodstvo 11

04
Izrada i izvršavanje financijskih planova 16

05
Blagajničko poslovanje 17

06
Službena putovanja 20

07
Još o putovanju u inozemstvo 23

08
Čuvanje financijske dokumentacije 25

09
Popis imovine i obveza 26

10
Samoprocjena funkcioniranja financijskoga upravljanja 27

11
Pojam neprofitnosti i obavljanje gospodarskih djelatnosti neprofitnih organizacija 28

12
Nadzor 29

Dodatak

Primjeri obrazaca koji se spominju u priručniku:

Blagajnički dnevnik 32

Uplatnica i isplatnica 33

Poštanska potvrda, račun, isplatnica 34

Nalog za službeno putovanje 35

Obračun putnih troškova 36

Evidencija korištenja službenoga vozila 37

Knjiga izlaznih računa 38

Knjiga ulaznih računa 38

Nadzorna knjiga poslova s inozemstvom 39

Knjiga primitaka i izdataka 40

Popis imovine 41

Evidencija korištenja privatnoga vozila
u službene svrhe - locco vožnja 42

— **II. dio** —

Najčešća pitanja i odgovori
neprofitnih organizacija 43

pratite naše
web stranice:
www.e-misija.info
www.act-konto.hr

I. dio

Osnove financija za
neprofitne organizacije

ZAKONODAVNI OKVIR

01

Prava i obveze organizacija civilnoga društva regulirane su nizom zakona i propisa. Međutim, njihovo financijsko poslovanje najvećim je dijelom regulirano sljedećim zakonima i propisima:

- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN10/08),
- Izmjene i dopune Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 7/09),
- Izmjene i dopune Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 158/13),
- Ispravak Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 1/14),
- Novi Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija NN 121/14 koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2015.

Stupanjem na snagu novoga Zakona prestat će vrijediti: članak 2. stavak 5. Zakona o računovodstvu (NN br. 109/2007 i 54/2013). Nadalje, prestaje vrijediti i Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN br. 10/2008, 7/2009, 158/2013 i 1/2014).

REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

02

Ministarstvo financija je 2009. godine ustrojilo Registar neprofitnih organizacija. On predstavlja središnji izvor podataka o neprofitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvješća, utvrđivanja financijskoga položaja i poslovanja te namjenskoga korištenja sredstava proračuna.

Sve novoosnovane organizacije civilnoga društva moraju se u roku od 60 dana od upisa u matični registar prijaviti u Registar neprofitnih organizacija. Organizacije koje to nisu do sada učinile, dužne su to učiniti u roku od 90 dana od stupanja na snagu novoga Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Prijava se vrši popunjavanjem RNO obrasca koji se nalazi na:

http://www.mfin.hr/hr/neprofitno-racunovodstvo

Na navedenoj stranici nalaze se i upute kako ispuniti RNO obrazac. Obrazac se šalje poštom na sljedeću adresu:

Ministarstvo financija
Sektor za računovodstvo i financijsko izvještavanje
Katančićeva 5
10000 Zagreb

Nakon što je organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija o tome se ne dobiva obavijest, nego svoj RNO broj možete saznati na sljedećoj web stranici: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/

Ako organizacija mijenja neki od podataka navedenih u RNO obrascu, dužna je o tome izvijestiti Registar putem obrasca RNO-P i to u roku od 7 radnih dana od upisa promjene u matični registar, a ako se promjena ne upisuje u matični registar u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene. Obrazac RNO-P, kao i upute za njegovo popunjavanje naći ćete na istoj web stranici gdje se nalazi i obrazac za prijavu u Registar: (http://www.mfin.hr/hr/neprofitno-racunovodstvo).

Upis u Registar neprofitnih organizacija uvjet je za dobivanje sredstava iz državnoga proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora (čl. 34. st.5. Zakona). Ovo se ne odnosi na političke stranke i vjerske organizacije. (čl. 34. st. 6. Zakona).

JEDNOSTAVNO I DVOJNO KNJIGOVODSTVO

03

Svaka neprofitna organizacija dužna je voditi financijsko poslovanje u skladu sa zakonskim propisima. A zakonski propisi kažu da su dva sustava koja se koriste za evidentiranje poslovnih (financijskih) promjena: jednostavno knjigovodstvo i dvojno knjigovodstvo.

Zakonski propisi određuju u kojim se slučajevima koristi određeno knjigovodstvo pa evo ukratko o tome:

1. Sve novoosnovane udruge obvezne su prve tri godine djelovanja voditi dvojno knjigovodstvo i obvezne su sastavljati i predavati financijska izvješća (Čl. 9. st. 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija).

2. Ako neprofitna organizacija koja je u obvezi vođenja dvojnoga knjigovodstva i sastavljanja i predavanja financijskih izvješća želi prijeći u jednostavno knjigovodstvo, može to učiniti, ali pod uvjetom da joj je na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno vrijednost imovine manja od 230.000,00 kn, a godišnji prihod, jednako tako, svake godine manji od 230.000,00 kn.

3. Ako je neprofitna organizacija ostvarila gore navedene uvjete za prelazak u jednostavno knjigovodstvo, ona

može ostati i dalje u dvojnom knjigovodstvu, ali je dužna sastavljati i predavati financijska izvješća.

4. Odluka o prelasku na jednostavno knjigovodstvo donosi se u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvješća za prethodnu poslovnu godinu.

5. Neprofitna organizacija koja je u jednostavnom knjigovodstvu, a tijekom poslovne godine ostvari prihod veći od 230.000,00 kn, odnosno vrijednost imovine je veća od 230.000,00 kn, od iduće poslovne godine obveznica je dvojnoga knjigovodstva i sastavljanja i predavanja financijskih izvješća.

Ovisno u kojem su knjigovodstvu, neprofitne su organizacije dužne voditi i poslovne knjige. Tako su neprofitne organizacije koje su u jednostavnom knjigovodstvu dužne voditi:

1. knjigu blagajne,
2. knjigu primitaka i izdataka,
3. knjigu ulaznih računa,
4. knjigu izlaznih računa i
5. popis dugotrajne nefinancijske imovine.

Ministar će pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu propisati minimalni sadržaj knjige primitaka i izdataka, knjige ulaznih računa, knjige izlaznih računa i popisa dugotrajne nefinancijske imovine.

U **knjigu blagajne** se kronološkim redom unose podaci o gotovinskim uplatama i isplatama i mora najmanje sadržavati sljedeće: redni broj, datum i broj knjigovodstvene isprave, opis, uplaćeni/isplaćeni iznos te završno stanje blagajne.

Knjiga primitaka i izdataka *do stupanja na snagu novoga Zakona morala je sadržavati najmanje sljedeće podatke: redni broj, broj i datum knjigovodstvene isprave na osnovu koje se unosi podatak u knjigu primitaka i izdataka, naziv knjigovodstvene isprave koja je osnova za knjiženje, opis poslovne promjene i iznos primitka/izdatka. Primjer knjige primitaka i izdataka nalazi se u poglavlju s prilozima na stranici 40.*

Podsjetnik: zakonodavac ne propisuje izgled knjige primitaka i izdataka te knjige blagajne i drugih knjiga; propisano je što navedene knjige moraju sadržavati. To vam omogućuje samostalnu izradu navedenih knjiga, najbolje u elektronskom obliku te time uštedu!

Obveznici dvojnoga knjigovodstva dužni su voditi sljedeće poslovne knjige:

1. Dnevnik – knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskoga nastanka,

2. Glavna knjiga – to je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Podaci se unose po računskom planu (kontima) koji utvrđuje ministar financija Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu,

3. Pomoćne knjige koje neprofitna organizacija mora voditi su:

- Dugotrajne financijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana),

- Kratkotrajne financijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti,

- Financijske imovine i obveza i to: potraživanja i obveza, primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata, potraživanja i obveza po osnovi primljenih i danih zajmova i kredita,
- Knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto...),
- Evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila (primjerak evidencije korištenja službenih vozila pogledajte na str. 37).

Osim ovih navedenih pomoćnih knjiga, neprofitne organizacije dužne su voditi i posebne pomoćne evidencije:

1. Evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija,
2. Knjigu ulaznih računa (primjer knjige ulaznih računa nalazi se na stranici 38),
3. Knjigu izlaznih računa (primjer knjige izlaznih računa nalazi se na stranici 38),
4. Ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se „izravnim raščlanjivanjem stavke glavne knjige osiguraju potrebni podaci“ (Čl. 14. St. 4. Zakona).

Već se nekoliko puta spominjalo da su obveznici dvojnoga knjigovodstva obveznici i sastavljanja i predavanja financijskih izvješća. Izvješća se predaju u Ministarstvo financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvješća (čl. 29. Zakona). Evo o kojim se izvješćima radi te gdje su se do sada predavala:

- Bilanca te Račun prihoda i rashoda i bilješke (godišnje financijsko izvješće) koje se sastavlja za poslovnu godinu koja je izjednačena s kalendarskom godinom (tj. za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca) – izvješće se predaje najkasnije 60 dana od isteka izvještajnoga razdoblja u po-

slovnicama Fine i u Državni zavod za reviziju – tako je bilo do sada. Ministarstvo financija će donijeti odluku hoće li se nova izvješća predavati u iste ili druge institucije.

Rečeno je već da su neprofitne organizacije dužne voditi i evidencije koje nalažu i drugi propisi, a ne samo Zakon. Tako se primjerice mora voditi evidencija o radnicima, evidencija radnoga vremena, nadzorna knjiga deviznoga poslovanja za kapitalne poslove (NN 127/13, primjer nadzorne knjige deviznoga poslovanja nalazi se na str. 39) i dr.

- Račun prihoda i rashoda se izrađuje i za polugodišnje razdoblje tj. za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja – izvješće se predavalo do 30. srpnja u poslovnicama FINE (odnosno 30 dana od izvještajnoga razdoblja).

- Skraćeni račun prihoda i rashoda sastavlja se za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka – izvješće se predavalo do 20. travnja (odnosno 20 dana od isteka izvještajnoga razdoblja) u poslovnicama FINE.

- Skraćeni račun prihoda i rashoda za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna - izvješće se predavalo do 20. listopada u poslovnicama FINE.

- Neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, Ministarstvu financija dostavlja izjavu o neaktivnosti za tu poslovnu godinu. Rok za predaju izjave je rok za predaju godišnjih financijskih izvješća (60 dana od završetka poslovne godine). To znači da se najkasnije u prvih 60 dana tekuće godine mora dostaviti izjava o neaktivnosti organizacije u prošloj godini.

Novim Zakonom je predviđena i revizija godišnjih financijskih izvješća. Evo što Zakon kaže o tome:

- financijsko izvješće neprofitne organizacije koja je u prethodnoj godini imala prihod od 3 do uključivo 10

milijuna kuna podliježe revizijskom uvidu koji se obavlja sukladno revizijskim propisima,

- financijsko izvješće neprofitne organizacije koja je u prethodnoj godini imala prihod iznad 10 milijuna kuna podliježe reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima.

Sindikati i udruge poslodavaca nisu dužni objavljivati rezultate revizorskoga uvida/revizije na svojim internetskim stranicama, oni su dužni do 30. lipnja tekuće godine poslati rezultate revizijskoga uvida/revizije u Ministarstvo financija.

U oba gore navedena slučaja neprofitne organizacije dužne su na svojim internetskim stranicama objaviti do 30. lipnja tekuće godine rezultate revizijskoga uvida, odnosno rezultate

Neprofitne organizacije koje dobivaju sredstva iz javnih izvora, uključujući državni proračun, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su nadležnom tijelu državne uprave, jedinici lokalne/područne samouprave dostaviti izvješće o potrošnji sredstava. Predstavnici navedenih javnih tijela imaju pravo vršiti kontrolu trošenja navedenih sredstava na licu mjesta. Naknadno će biti donesen pravilnik o izvještavanju i rokovima o dostavi izvješća o potrošnji proračunskih sredstava.

revizije financijskih izvješća za prošlu godinu. Prva godišnja izvješća koja će se davati na reviziju su izvješća za 2015. godinu, dakle postupci revizije i revizijskoga uvida morat će biti obavljeni u 2016. godini.

Javna objava godišnjih financijskih izvješća objavljuje se putem Registra neprofitnih organizacija (čl. 37 st.1. Zakona) i ne primjenjuje se na sindikate i udruge poslodavaca. Prva javna objava je za 2013. godinu (čl. 46 st. 1. Zakona).

04 IZRADA I IZVRŠAVANJE FINANCIJSKIH PLANOVA

Neprofitne organizacije obveznice dvojnoga knjigovodstva, po novom Zakonu, obvezne su izrađivati godišnji program

rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan se sastoji od sljedećeg:

- plana prihoda i rashoda,
- plana zaduživanja i otplata i
- obrazloženja financijskoga plana.

Financijski plan se donosi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine – za sljedeću godinu. Donosi ga najviše tijelo neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je na temelju statuta neprofitne organizacije za to ovlašteno. Izmjene i dopune financijskoga plana donose se tijekom godine po postupku za donošenje financijskoga plana.

Imajte na umu!! Najčešće u neprofitnim organizacijama financijske planove donose skupštine. Bude li se trebalo revidirati financijske planove više puta tijekom godine, to znači i sastanke skupštine, koje je ponekad teško organizirati. Zato bi pri izradi novih statuta to trebalo imati na umu.

Za zakonito i pravilno izvršavanje financijskoga plana odgovoran je zakonski zastupnik neprofitne organizacije. Prvi financijski planovi koje propisuje novi Zakon izrađuju se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine, dakle prvi financijski planovi će morati biti izrađeni i prihvaćeni najkasnije do 31. prosinca 2015. godine.

BLAGAJNIČKO POSLOVANJE

05

Blagajna je namijenjena vođenju gotovinskih transakcija: izravna predaja gotovoga novca između sudionika u plaćanju, uplata gotovoga novca na poslovni račun, isplata gotovoga novca s poslovnoga računa.

Zakon za neprofitne organizacije ne propisuje ograničenja u iznosu gotovoga novca u transakcijama između poslovnih subjekata (Zakon o platnom prometu NN br. 139/09, primjenjuje se od 1. siječnja 2011.).

Međutim za obveznike Zakona o fiskalizaciji iznos gotovinskoga računa može biti najviše 5.000,00 kn.

Plaćanje obrtnicima obavlja se bezgotovinski, bez obzira na iznos računa! (Čl. 61 Zakona o porezu na dohodak i Čl. 90. st. 2 Pravilnika poreza na dohodak). Često je to vrlo nepraktično, ali zakon tako nalaže!!

Poslovni subjekti mogu nakon završetka radnoga dana zadržati gotov novac u blagajni, ali samo u iznosu do blagajničkoga maksimuma. Neprofitne organizacije koje nisu obveznice Zakona o fiskalizaciji nemaju ograničenja u visini blagajničkoga maksimuma i samostalno donose odluku o iznosu blagajničkoga maksimuma. Međutim, situacija je drugačija s obveznicima Zakona o fiskalizaciji; visina blagajničkoga maksimuma određuje se na osnovu veličine poslovnoga subjekta pa se tako iznos blagajničkoga maksimuma kreće od 10.000,00 kn (za mikro subjekte) do 100.000,00 kn za velike poslovne subjekte i mjenjačnice.

Utvrdimo gradivo o blagajničkom maksimumu! Blagajnički maksimum je iznos gotovoga novca koji možete preko noći ostaviti u blagajni. Ako niste obveznik fiskalne blagajne, iznos blagajničkoga maksimuma nije propisan. Ali morate imati odluku o blagajničkome maksimumu! Pri određivanju iznosa blagajničkoga maksimuma vodite računa o vašim potrebama za gotovim novcem, ali i mogućnostima i uvjetima čuvanja gotovoga novca.

Kako bi se pratio točan tijek gotovoga novca, neprofitna organizacija dužna je voditi knjigu blagajne, odnosno blagajnički dnevnik. Primjerak jednoga takvoga blagajničkoga dnevnika pogledajte na str. 32.

Blagajnički dnevnik se vodi kronološki, tj. prema nastanku događaja. Zaključuje se najčešće mjesečno, ali to nije nužno, može se zaključivati i na tjednoj ili dnevnoj razini, u skladu s potrebama organizacije.

Neprofitne organizacije često postavljaju pitanja jesu li one obveznice primjene Zakona o fiskalizaciji, odnosno tko je obveznik Zakona o fiskalizaciji. Odgovor je jednostavan: obveznici poreza na dobit su obveznici Zakona o fiskalizaciji i obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost.

Podaci koji se unose u knjigu blagajne unose se na osnovu knjigovodstvenih isprava – uplatnica i isplatnica. To znači da se za svaku isplatu iz blagajne izrađuje isplatnica (dakle, isplatnica se izrađuje za svako plaćanje u gotovini, ali i za polaganje gotovoga novca na žiro račun u banci), odnosno za svaku uplatu u blagajnu se izrađuje uplatnica (za svaki primitak gotovoga novca od fizičke ili pravne osobe, ali i za gotovinu podignutu sa žiro računa u banci, a koja se polaže u blagajnu). Isplatnica mora sadržavati sljedeće podatke: redni broj, iznos isplaćenoga novca, svrhu isplate, kome je novac isplaćen, datum, mjesto i potpise blagajnika i osobe kojoj je novac isplaćen.

SAVJET! Da biste si olakšali posao, dobro je na isplatnicu olovkom upisati broj gotovinskoga računa na koji se isplatnica odnosi.

Ako želite izbjeći poslovanje gotovim novcem, a time i izbjegavate i administraciju koja iz toga proizlazi – to je moguće organizirati! Jednostavno sva plaćanja provodite bezgotovinski, što je naročito olakšano ako poslujete putem internet bankarstva i poslovnih bankovnih kartica. Naravno, to se odnosi na one koji nemaju prihode od prodaje robe i usluga koje su plaćene gotovinom!

Na uplatnici također mora biti redni broj, iznos uplaćenoga novca, od koga je novac primljen, svrhu, datum, mjesto i potpise blagajnika i osobe koja je uplatila novac. Primjere uplatnice/isplatnice pogledajte na stranicama 33 i 34.

U slučaju da su računi poslovnoga subjekta blokirani, plaćanje gotovim novcem nije dopušteno, a sve naplaćene iznose gotovoga novca mora se položiti na račun u banci, odnosno gotovina se ne smije zadržavati u blagajni.

06 SLUŽBENA PUTOVANJA

Na početku treba naglasiti da pravo na naknadu troškova službenoga putovanja utvrđuju izvori radnoga prava (kolektivni ugovor, pravilnik o radu, ugovor o radu ili neki drugi akt poslodavca), a porezni propisi definiraju kriterije i maksimalni iznos do kojega se može neoporezivo isplatiti naknada za službeno putovanje.

Neprofitna organizacija može neoporezivo isplaćivati troškove službenoga putovanja sljedećim skupinama osoba:

- Zaposlenicima u organizaciji – mogu se neoporezivo isplaćivati dnevnice, troškovi putovanja i smještaja te ostalih troškova nastalih tijekom putovanja – do iznosa propisanih čl. 13. Pravilnika o porezu na dohodak.
- Osobama koje za organizaciju obavljaju neki posao bez naknade – primjerice volonteri ili članovi organizacije – neprofitna organizacija može im na temelju čl.10. st.1. toč. 11. Zakona o porezu na dohodak isplatiti dnevnicu i troškove putovanja do iznosa propisanih čl.13. Pravilnika o porezu na dohodak.

Neprofitna organizacija može oporezivo isplaćivati troškove putovanja osobama s kojima nema sklopljen ugovor o radu, nego neki drugi ugovor koji uređuje njihov međusobni odnos, npr. ugovor o djelu, autorski ugovor itd. Naknada za troškove putovanja će se u ovome slučaju oporezivati jednako kao i naknada za posao koji osoba obavlja za neprofitnu organizaciju.

Međutim, i u gore navedenom slučaju neprofitna organizacija ima mogućnost isplate naknade putnih troškova neoporezivo ukoliko računi za troškove smještaja i prijevoza glase na neprofitnu organizaciju.

Dnevnica: kada i kako?

Dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuju se za putovanja iz mjesta u kojemu je mjesto rada ili iz mjesta prebivališta/uobičajenoga boravišta osobe koje se upućuje na službeno putovanje, a udaljenost je najmanje 30 kilometara. Pri tome, dakako, osoba putuje radi obavljanja određenih poslova za neprofitnu organizaciju, a ti poslovi su navedeni u nalogu za službeno putovanje.

Dnevnica je naknada za pokriće izdataka prehrane, pića i prijevoza u mjestu u koje je osoba upućena na službeno putovanje. Neoporezivi iznos dnevnice za putovanja u zemlji iznosi 170,00 kn i može se isplatiti za putovanje koje traje više od 12 sati dnevno. Za službena putovanja u zemlji koja traju više od 8, a manje od 12 sati, neoporezivi dio dnevnice iznosi do 85 kn.

Ako se dnevnica isplaćuje iz Državnoga proračuna, odnosno javnih izvora, maksimalni iznos dnevnice iznosi 150,00 kn, odnosno pola dnevnice iznosi 75,00 kn.

Neoporezivi iznos dnevnice za putovanja u inozemstvo ovisi o zemlji u koju se putuje, dakle nije jednak za sve zemlje, i neoporezivi dio utvrđen je propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnoga proračuna.

Ako je odredište službenoga putovanja osobe koja je upućena na putovanje ujedno i njezino mjesto prebivališta/uobičajeno boravište, tada ta osoba nema pravo na dnevnicu!

Isti Pravilnik, čl. 10. st. 20. kaže da su neoporezivi: primitci koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i pro-

Dnevnica nije naknada/nagrada za izvršeni rad!!

grama Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u RH za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhu obrazovanja i stručnoga usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije do propisanih iznosa.

Ako organizacija odluči ne isplatiti dnevnicu, već želi nadoknaditi trošak prehrane i pića po računima, a iznosi navedenih računa prelaze iznos od 170,00 dnevno, tada se razlika oporezuje kao plaća. Primjerice, ako su dnevni troškovi prehrane/pića iznosili 300,00 kn, tada bi se razlika od 130,00 kn (razlika između iznosa dnevnice od 170,00 kn i stvarnoga troška od 300,00 kn) tretirala kao neto plaća te bi se za to trebali obračunati svi porezi i doprinosi kao za plaću.

JESTE LI ZNALI??!! Dnevnice za službena putovanja koje se isplaćuju u „EU projektima" su neoporezive u cjelokupnom iznosu! Čl. 13. st. 12. Pravilnika o porezu na dohodak kaže sljedeće: „U skladu s člankom 10. točkom 9. Zakona, oporezivim primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju se ni dnevnice za službena putovanja per diem u ukupnom iznosu, koje se radnicima isplaćuju iz proračuna Europske unije radi obavljanja poslova njihovih radnih mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca."

Izdaci za službena putovanja obračunavaju se na temelju putnoga naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju troškovi putovanja. U putnom nalogu se navodi i niz drugih po-

dataka vezanih uz putovanje, i neovisno u kojemu obliku se izdaje, putni nalog treba sadržavati sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, pečat, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog se obvezno prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, preslike ili potvrde putnih karata, računi za smještaj i drugo (Pravilnik o porezu na dohodak, NN 95/05, čl. 14. st. 2.).

NE ZABORAVITE!!! Poreznu upravu smo dužni jednom mjesečno putem JOPPD obrasca, do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, izvještavati o isplatama putnih troškova: dnevnica, naknada za korištenje privatnoga vozila u službene svrhe te ostalih troškova puta koji su prikazani na putnom nalogu, a isplaćuju se u gotovini ili na tekući račun. To se odnosi za isplate kako zaposlenicima neprofitnih organizacija, tako i svima ostalima koji nisu zaposlenici neprofitnih organizacija, ali im je neprofitna organizacija isplaćivala putne troškove!!

Putni nalog otvara se prije odlaska na putovanje, i otvara se za putovanja koja su dulja od 30 km u jednom smjeru.

JOŠ O PUTOVANJU U INOZEMSTVO

07

Pri putovanju u inozemstvo neprofitna organizacija obveznica je obračunavanja i plaćanja posebnoga doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu za sve osobe koje su upućene na službeni put u inozemstvo, a za svaki dan boravka u inozemstvu (Čl. 188. t. 3. Zakona o doprinosima). Ovaj doprinos obračunava se na najnižu osnovicu za obračun doprinosa primjenom stope od 20%, a obračunava se

po danu, bez obzira na broj sati provedenih u inozemstvu. Najniža osnovica za obračun doprinosa se, u pravilu, mijenja svake godine, i za 2014. godinu iznosi 2.779,35 kn.

Obrasce putnih naloga možete kupiti u knjižarama, ima ih više vrsta, ali bi svi morali sadržavati podatke koje propisuje zakon. Zakon ne propisuje izgled putnoga naloga, nego njegov sadržaj, zato ga možete izraditi i sami te time uštedjeti nešto sredstava! Važno je samo da sadržaj odgovara onome što nalaže zakon. Primjerak putnoga naloga i putnoga računa pogledajte na stranicama 35 i 36)

Iznos doprinosa koji se uplaćuje ovisi o broju dana u mjesecu u kojem je izvršeno putovanje. Evo kako ćete to izračunati:

- Iznos doprinosa u mjesecu s 30 dana = 18,53 kn (2.779,35 / 30 x 20%)
- Iznos doprinosa u mjesecu s 31 dan = 17,93 kn (2.779,35 / 31 x20%)

Kod korištenja privatnoga osobnog vozila u službene svrhe vlasniku vozila (vozaču) neoporezivo se može isplatiti 2,00 kn/km. Tim sredstvima vlasniku vozila se nadoknađuje trošak benzina i amortizacije vozila. Primjerak evidencije korištenja privatnoga vozila u službene svrhe pogledajte na str. 42.

Na isti način biste izračunali i iznos doprinosa za veljaču, koja ima 28 dana, odnosno na isti način ćete računati doprinos kada dođe do promjene najniže osnovice za obračun doprinosa.

Ako je na službenom putovanju u inozemstvu osigurana prehrana, dnevnica se smanjuje za 80%, odnosno isplaćuje se 20% dnevnice.

Doprinos se uplaćuje u Državni proračun do 15. u mjesecu za prethodni mjesec. Ulaskom Hrvatske u EU prestala je obveza plaćanja ovoga doprinosa za službena putovanja u zemlje EU, Srbiju, BiH i Crnu goru (pogledajte: www.teb.hr).

ČUVANJE FINANCIJSKE DOKUMENTACIJE

08

Prema Zakonu neprofitne organizacije dužne su čuvati svoju financijsku dokumentaciju i to (ako drugim propisima nije određen dulji rok):

- dnevnik i glavna knjiga – najmanje 11 godina
- pomoćne knjige – najmanje 7 godina

Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga, odnosno knjiga primitaka i izdataka, se mora nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštiti na način da se onemogući izmjena pojedinih ili svih dijelova ili listova glavne knjige, da je glavnu knjigu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te se mora potpisati elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis. U suprotnom se elektroničke knjige ispisuju i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose. Osoba ovlaštena za zastupanje neprofitne organizacije potpisuje ispisane i uvezane poslovne knjige (Čl. 16. st. 2. - 4.)

Za neprofitne organizacije u jednostavnom knjigovodstvu:

- knjiga primitaka i izdataka – najmanje 11 godina
- knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine – najmanje 7 godina

Knjigovodstvene isprave čuvaju se u sljedećim rokovima, ako drugim propisima nije određen dulji rok:

- Trajno se čuvaju isplatne liste ili analitička evidencija plaća /tj. dokumenti vezani uz plaće čuvaju se trajno/
- Najmanje 11 godina se čuvaju isprave na temelju kojih su uneseni podaci u dnevnik i glavnu knjigu i knjigu primitaka i izdataka,
- Najmanje 7 godina čuvaju se isprave na temelju kojih su

uneseni podaci u pomoćne knjige, izuzev knjige primitaka i izdataka te knjigu blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa te popis dugotrajne nefinancijske imovine.

Knjigovodstvena isprava je pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju (npr. račun, putni nalog...).

Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava počinje teći zadnjega dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koju su isprave unesene.

09

POPIS IMOVINE I OBVEZA

Na početku svoga poslovanja organizacije su dužne sastaviti popis svoje imovine i obveza te navesti njihove pojedinačne vrijednosti (Čl. 19. st. 1. Zakona)

Svake godine se mora izrađivati popis imovine, a popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost svojim potpisima potvrđuju članovi popisnoga povjerenstva (tj. inventurne komisije). Primjer obrasca za popis imovine nalazi se na stranici 41.

Zakonski predstavnik organizacije svake je godine dužan donijeti odluku o popisu imovine. U odluci određuje članove popisnoga povjerenstva, datum popisa te rokove do kada povjerenstvo ima predati izvješće o popisu i popisne liste u prilogu.

Na temelju izvješća i popisnih listi zakonski predstavnik će donijeti eventualnu odluku o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i utvrđivanju eventualnih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja, rashodovanju opreme i sitnoga inventara te eventualnim mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja itd.

SAMOPROCJENA FUNKCIONIRANJA SUSTAVA FINANCIJSKOGA UPRAVLJANJA

10

Novi Zakon nam je donio i neke novosti u svezi sa samoprocjenom učinkovitoga funkcioniranja sustava financijskoga upravljanja i kontrola.

Naime, neprofitne organizacije – obveznice dvojnoga knjigovodstva dužne su provoditi samoprocjenu učinkovitoga i djelotvornoga funkcioniranja sustava financijskoga upravljanja i kontrola.

Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina je imovina čiji je vijek uporabe duži od jedne godine i koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik.

Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čiji je pojedinačni trošak nabave, tj. nabavna vrijednost niža od 3.500,00 kn može se otpisati jednokratno, stavljanjem u uporabu, uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku uporabe (ovu imovinu još nazivamo i sitnim inventarom).

Financijsko upravljanje i kontrole unutar neprofitne organizacije temelje se na pet komponenti unutarnjih kontrola:

- kontrolno okruženje,
- upravljanje rizicima,
- kontrolne aktivnosti,
- informacije i komunikacije,
- praćenje i procjena sustava.

Kako će izgledati samoprocjena funkcioniranja sustava financijskoga upravljanja bit će regulirano posebnim pravilnikom koji će donijeti Ministar u roku od 90 dana od stupanja na snagu novoga Zakona.

11

POJAM NEPROFITNOSTI I OBAVLJANJE GOSPODARSKIH DJELATNOSTI NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Često se može čuti kako neprofitne organizacije ne mogu obavljati gospodarske djelatnosti jer one su neprofitne pa samim time ne mogu obavljati gospodarske djelatnosti. A to nije točno!

Pojam neprofitan, kada se govori o neprofitnim organizacijama, znači da organizacija nije osnovana s ciljem ostvarivanja profita, odnosno s ciljem ostvarivanja dobiti za svoje članove ili osnivače, odnosno druge pravne ili fizičke osobe.

To što neprofitna organizacija ne smije ostvarivati dobit za svoje članove, osnivače ili druge pravne ili fizičke osobe ne znači da ne smije podmiriti ili na odgovarajući način nagraditi članove ili druge osobe koji za nju obavljaju određene poslove koji pridonose ostvarivanju ciljeva utvrđenih statutom.

No, to ne znači da udruga ne smije obavljati gospodarsku djelatnost. Neprofitna organizacija može obavljati gospodarske djelatnosti koje su joj dopuštene statutom (Zakon o udrugama čl. 31 st.1), osim onih koje su zakonom izričito zabranjene.

Prihod koji neprofitna organizacija ostvari od gospodarske djelatnosti mora se utrošiti isključivo za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti kojima se ostvaruju njezini ciljevi utvrđeni statutom.

Prilikom obavljanja gospodarske djelatnosti neprofitne organizacije se moraju pridržavati zakonskih propisa koji reguliraju predmetnu djelatnost.

Ako neprofitna organizacija u tekućoj godini ostvari od gospodarske djelatnosti prihod od 230.000,00 kn i više, organizacija ulazi u sustav PDV-a.

I na kraju nekoliko riječi iz Zakona o PDV, a tiče se neprofitnih organizacija. Stupanjem Hrvatske u EU može doći do situacija kada neprofitne organizacije koje nisu porezni obveznici moraju biti registrirane za potrebe PDV-a. Naime, neprofitne organizacije, ali i druge pravne osobe koje nisu porezni obveznici, moraju biti registrirane za potrebe PDV-a, ukoliko prijeđu prag stjecanja u iznosu od 77.000,00 kn (ili se opredijele za mogućnost plaćanja PDV-a na stjecanje i ako prag stjecanja nije prijeđen).

A što je prag stjecanja?? Stjecanje je nabava roba i usluga iz zemalja EU (odnosno više se ne uvozi iz EU, nego se stječe).

Kada se u kalendarskoj godini stječe više od 77.000,00 kn, neprofitna organizacija se mora registrirati u sustav PDV-a kao mali porezni obveznik i pri tome organizacija dobiva PDV identifikacijski broj. PDV identifikacijski broj se traži od porezne uprave i obvezno se stavlja na račune za transakcije unutar EU.

U budućnosti prodavatelj roba i usluga iz EU neće zaračunavati PDV, već će ga kupac (neprofitna organizacija) sam obračunavati i platiti ga.

Mali porezni obveznici nisu u pravom smislu riječi obveznici na PDV i nemaju pravo na odbitak predporeza.

NADZOR

12

Člankom 39. novoga Zakona utvrđeno je da financijski nadzor neprofitne organizacije obavlja Ministarstvo financija.

Također su u članku 45. utvrđene novčane kazne po vrstama prekršaja.

TOTALE €
8,00
PRIMA S.P.A.
TOTALE EURO
CONTATTO 2A + CD (BT)
S14/T3

Dodatak

Primjeri obrazaca
koji se spominju u priručniku

Blagajnički dnevnik

BLAGAJNIČKI DNEVNIK_____
VALUTA_____

VREMENSKO
RAZDOBLJE_____

BR.	DATUM	OPIS	UPLAĆENO	ISPLAĆENO
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

Ukupno:		
Početni saldo:		
Datum:		
Ukupno uplaćeno		
Ukupno isplaćeno		
Završni saldo		
Datum:		

Potpisom potvrdjujem da se suma
navedena kao "završni saldo"
nalazi u blagajni.

_____ Blagajnik

_____ Kontrolirao

U korist konta _____

UPLATNICA br. _____

na kuna _____ slovima _____

Iznos primljen _____

_____

za _____

_____

U _____, dana _____ 20____ god.

Likvidator: Blagajnik: Uplatitelj:

Na teret konta _____

ISPLATNICA br. _____

na iznos..... _____

kome: _____

_____

za: _____

_____

U _____, dana _____ 20_____ god.

Likvidator: Blagajnik: Primatelj:

Hrvatska pošta
OIB: 87311810356

Potvrda o primitku
☐ preporučene pošiljke
☐ prioritetne preporučene pošiljke

POŠILJATELJ: CCI
B. Adžije 22, Zagreb

PRIMATELJ: Hrvatski zavod za
Zapošljavanje, Donjodravska 19

47000 ZAGREB
(broj i naziv odredišnog poštanskog ureda)
10122 Zagreb

Prijamni broj: R RB 79317708 6 HR

Masa: 249

Poštarina: *11.10 0 04
22.09.14 14:03:28 (potpis radnika) 9205

DOPUNSKE USLUGE:
(zaokružiti odabranu uslugu)

Plus	S povratnicom	Uručiti osobno primatelju

Otkupnina:

P-2 Ozn. za narudžbu: II - 122/2013 Hrvatska pošta ©

HP-Hrvatska pošta d.d.
Zagreb, Jurišićeva 13
OIB: 87311810356
Pošt.ured: 10122 Zagreb
RM/Djelatnik: 04-1/9205
ZAGREB, 22.09.2014 14:04:06
Naziv kupca: CCI
Adresa i OIB: b adžije22
10000 ZAGREB
39316442148

RACUN br. 27023/10122/104 / 2014

Usluga/Roba	Količ	Cijena	PDV	Naknada
Preporučena pošiljka do 50 g	1	9.50	-	9.50
Povratnica (unv.usl.)	1	1.60	-	1.60

UKUPNO bez PDV-a 11.10

Stopa PDV-a	Osnovica	PDV	Naknada s PDV-om
PDV osl	11.10		11.10

Ukupno za naplatu (kn) 11.10
Način plaćanja gotovinom

ZKI:7647fd03c468bb4bfdbeaf6802d0b875
--Ne podliježe Zakonu o fiskalizaciji--

Oslobođeno plaćanja PDV-a temeljem
članaka 39 [illegible]-u

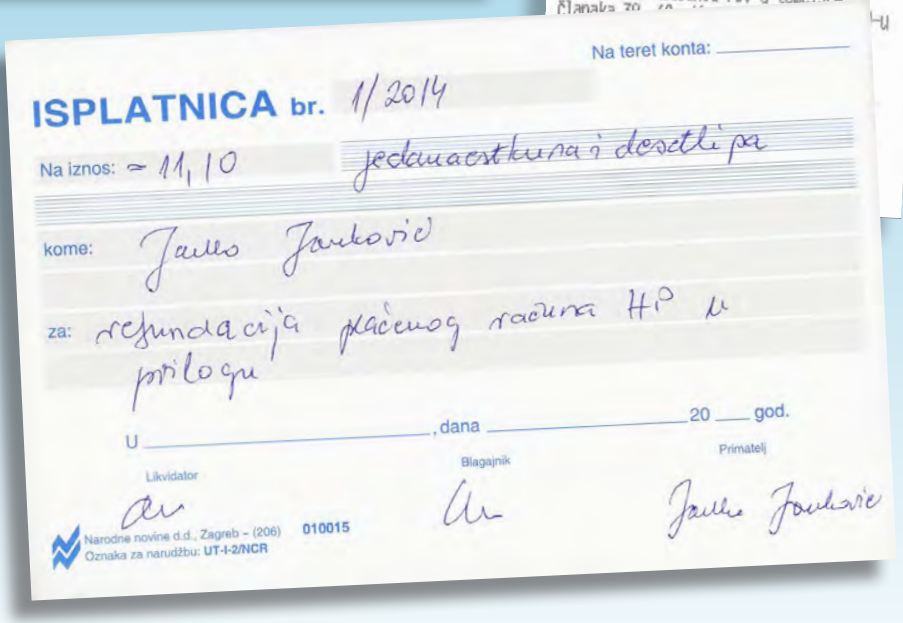

Na teret konta: _____

ISPLATNICA br. 1/2014

Na iznos: ~ 11,10 jedanaestkuna i desetlipa

kome: Jasko Jankovic

za: refundacija plaćenog računa HP u prilogu

U _____, dana _____ 20___ god.

Likvidator Blagajnik Primatelj

Jasko Jankovic

Narodne novine d.d., Zagreb – (206) 010015
Oznaka za narudžbu: UT-I-2/NCR

Tek. broj iz knjige ev. služ. putovanja:	

(Naziv pravne ili fizičke osobe)

(Mjesto i datum)

NALOG ZA SLUŽBENO PUTOVANJE

(ime i prezime osobe koja putuje)

na radu u _____
(naziv poslovne ili organizacijske jedinice)

na radnom mjestu _____
(naziv radnog mjesta na koje je raspoređen-a)

otputovat će dana _____ na službeno putovanje

u _____
(mjesto-a na koje se upućuje)

zbog _____
(svrha putovanja)

Predviđeno trajanje putovanja je _____ dana. Iznos dnevnice iznosi _____ KUNA

Za ovo službeno putovanje odobrava se akontacija putnih troškova u iznosu od _____ KUNA

(slovima KUNA) _____

Za prijevoz može koristiti:

u odlasku: _____

u povratku: _____
(navesti marku i registracijski broj osobnog automobila ili vrstu prijevoznog sredstva)

Pismeno izvješće o obavljenom zadatku podnijeti u roku od _____ nakon povratka s puta

M.P.

_____
(potpis ovlaštene osobe)

OBRAČUN PUTNIH TROŠKOVA

NALOG ZA SLUŽBENO PUTOVANJE
Broj

(ime i prezime osobe koja putuje)

Na put sam krenuo-la dana _____ 20 _____ godine u 0:00 sati.

Vratio-la sam se dana _____ 20 _____ godine u 0:00 sati.

NA PUTU SAM PROVEO-LA UKUPNO 0:00 sati, što čini 0 dnevn. _____ + sati

	I. DNEVNICA	Ukupni broj dnevnica	Iznos jedne dnevnice	UKUPNO IZNOS
1		0,0	0,00	0,00
2				
3	**Ukupno dnevnice**			0,00

II. PODACI O PRIJEVOZU

	Relacija		Ukupno prijeđeno km	Prijevozno sredstvo *	IZNOS ZA PRIJEVOZ
	od	do			
	1	2	3	4	5
1					0,00
2					0,00
3					
4	**Ukupni izdaci za prijevoz**				

** Ukoliko je prijevozno sredstvo automobil obavezno upišite stanje brojila*

Početno stanje brojila _____ Završno stanje brojila _____

	III. OSTALI TROŠKOVI	
1		
2		
3		
4	**Ukupni ostali troškovi**	0,00
SVEUKUPNI TROŠKOVI		0,00
minus ISPLAĆENA AKONTACIJA (molimo upisati iznos primljene akontacije)		
OSTATAK ZA - isplatu - povrat		0,00

IZVJEŠĆE O REZULTATIMA SLUŽBENOG PUTOVANJA

(Ako ovaj prostor nije dovoljan, izvješće treba napisati posebno i priložiti ga obračunu putnih naloga)

Prilozi:
1. _____
2. _____

Mjesto i datum	Podnositelj računa	Potpis odgovorne osobe	Potpis voditelja računovodstva
ZAGREB			

LIKVIDATURA		BLAGAJNA	
Ispravno	kn	Isplaćeno/ vraćeno	kn
Potpis likvidatora		Potpis blagajnika	

EVIDENCIJA KORIŠTENJA SLUŽBENOGA VOZILA

Evidencija kilometraže za službeni automobil oznaka ZG 7657 ED za 2014.godinu

Siječanj

DATUM	VOZAČ	RELACIJA	Km početak	Km završetak	Potpis vozača

KNJIGA IZLAZNIH RAČUNA

RED.BROJ	RAČUN		KUPAC (PRIMATELJ DOBRA I/ILI USLUGA)		
	BROJ RAČUNA	DATUM	NAZIV- IME I PREZIME I SJEDIŠTE/PREBIVALIŠTE ILI ADRESA DOBAVITELJA	OIB	IZNOS
1.	2.	3.	4.	5.	6.
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
		Ukupno:			0,00

KNJIGA ULAZNIH RAČUNA

Redni broj	Broj računa	Nadnevak računa	Naziv/sjedište dobavljača	OIB dobavljača	Iznos računa bez poreza	Ukupni iznos računa s porezom	Napomena
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

NADZORNA KNJIGA POSLOVA S INOZEMSTVOM

STRANICA 1

1.	Redni broj i datum unosa podataka	
2.	Oznaka i datum isprave koja je osnovom za izvršenje plaćanja	
3.	Naziv tvrtke i zemlje sjedišta nerezidenta s kojim je sklopljen posao	
4.	Naznaka u čije je ime i za čiji račun sklopljen posao	
5.	Postotak ugovorene zastupničke ili posredničke provizije	
6.	Datum, iznos, valuta i način izvršenog plaćanja (instrument platnog prometa, gotovina ili drugi oblik)	
7.	Oznaka i datum odobrenja ili rješenja dobivenog od tijela drž. uprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima, sukladno odredbama Zakona o deviznom poslovanju, za sklapanje i izvršavanje poslova iz područja tekućih i kapitalnih transakcija s inozemstvom	
8.	Oznaka rednog broja i godine unosa podataka ako je posao već upisan u neku od nadzornih knjiga	

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

4. NAZIV I OIB NEPROFITNE ORGANIZACIJE

II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA OD 01.01.2014. – 31.12.2014.

R. B.	NADNEVAK PRIMITKA / IZDATAKA	BROJ TEME-LJNICE	OPIS ISPRAVA	PRIMICI			UKUPNI PRIMICI	IZDACI			UKUPNO IZDACI
				U GOTOVINI	NA ŽIRO-RAČUN	U NARAVI		U GOTOVINI	PUTEM ŽIRO-RAČ.	U NARAVI	
1	2	3	4	5	6	7	8 (5+6+7)	9	10	11	12 (9+10 +11)
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00
							0,00				0,00

POPIS IMOVINE

R. broj	Naziv imovine	Komada	Serijski broj/oznaka	Inventurni broj	Lokacija imovine	Izvor imovine
1.						
2.						
3.						
4.						

EVIDENCIJA KORIŠTENJA PRIVATNOGA VOZILA U SLUŽBENE SVRHE – **LOCCO VOŽNJA**

CCI
CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE

REGISTRACIJA VOZILA: ZG – 7777-ZG

VOZAČ:

DATUM	VOZAČ	RELACIJA I SVRHA PUTOVANJA	KM NA POČETKU I KM NA KRAJU	KILOMETARA	ISPLAĆENI IZNOS KM X 2,00 KN	POTPIS

ISPLATU ODOBRAVA:

II. dio

Najčešća pitanja i odgovori
neprofitnih organizacija

1. Što je udruga?

Udruga je svaki oblik slobodnoga i dobrovoljnoga udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja (Zakon o udrugama, NN 77/14 čl. 4.)

2. Koja su načela djelovanja udruge?

- Načelo neovisnosti – udruga samostalno utvrđuje svoje područje djelovanja, ciljeve i djelatnosti, svoj unutarnji ustroj i samostalno obavlja djelatnosti koje nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom,
- načelo javnosti – javnost rada udruge uređuje se statutom u skladu sa Zakonom,
- načelo demokratskog ustroja – udrugom upravljaju članovi na način da unutarnji ustroj udruge mora biti zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog očitovanja volje članova,
- **načelo neprofitnosti** – udruga se ne osniva sa svrhom stjecanja dobiti, ali može obavljati gospodarsku djelatnost, sukladno zakonu i statutu,
- načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu – udruge slobodno sudjeluju u razvoju, praćenju, provođenju i vrednovanju javnih politika, kao i oblikovanja javnoga mnijenja te izražavaju svoja stajališta, mišljenja i poduzimaju inicijative o pitanjima od njihova interesa.

3. Koje gospodarske djelatnosti udruga smije obavljati i pod kojim uvjetima?

Statut udruge sadrži i odredbe o gospodarskim djelatnostima sukladno zakonu, ako ih obavlja (Zakon o udrugama 77/14, čl.13).

Udrugama je dopušteno obavljati sve gospodarske djelatnosti koje su utvrđene statutom osim onih koje su zakonom izričito zabranjene.

Udruga smije obavljati djelatnosti kojima stječe prihod, ali ne radi stjecanja dobiti za svoje članove ili druge fizičke/pravne osobe, prihod koji udruga ostvari mora se utrošiti isključivo za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge utvrđeni statutom (Zakon o udrugama 77/14, čl. 31).

Za svaku gospodarsku djelatnost valja razmotriti odgovarajući propis koji uređuje predmetnu djelatnost, poput:

- Zakon o trgovini (http://www.zakon.hr/z/175/Zakon-o-trgovini),
- Zakon o ugostiteljstvu (http://www.zakon.hr/z/151/Zakon-o-ugostiteljskoj-djelatnosti),
- Zakon o pružanju usluga u turizmu (http://www.zakon.hr/z/343/Zakon-o-pru%C5%BEanju-usluga-u-turizmu),
- Zakon o sportu (http://www.zakon.hr/z/300/Zakon-o-sportu),
- Statut hrvatskog planinarskog saveza (http://www.hps.hr/hps/statut/),
- Zakon o lovstvu (http://www.zakon.hr/z/422/Zakon-o-lovstvu).

4. Je li udruga obveznik poreza na dobit, PDV-a i drugih poreza ako obavlja gospodarsku djelatnost?

Za porezne svrhe je bitno obavlja li određena udruga gospodarske djelatnosti trajno i radi ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarstveno procjenjivih koristi, te stječe li prihode razmjenom dobara ili usluga na tržištu, neovisno o tome što je utvrđeno aktima o osnivanju udruge.

Ako udruga obavlja gospodarsku djelatnost trajno i radi ostvarivanja dobiti ili dr. gospodarstveno procjenjivih koristi, a neoporezivanje te djelatnosti bi dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu, odnosno druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da je udruga obveznik poreza na dobit za tu djelatnost (Zakon o porezu na dobit NN 177/04 do 80/10, čl. 2. stavak 6. i 7.).

Ako pravna osoba u svojim aktima o osnivanju nema za cilj ostvarivanje dobiti, nego samo prihoda radi financiranja svoje djelatnosti, a prihode stječe razmjenom dobara i usluga na tržištu, smatra se da obavlja djelatnost na način i uz uvjete po kojima tu djelatnost obavljaju i poduzetnici koji su osnovani radi stjecanja dobiti (Pravilnik o porezu na dobit NN 95/05 do 123/10 čl. 6).

Bez obzira što načelno udruga nije obveznik PDV-a, ona može ući u sustav PDV-a kroz svoju poduzetničku djelatnost.

Uvjet: ukupna godišnja vrijednost isporučenih dobara i usluga (koje bi bile oporezive) je prešla vrijednost od 230.000 kn.

Udruge koje su rješenjem Porezne uprave proglašene obveznicima poreza na dobit i nadalje nisu obveznici poreza na dobit na razliku između prihoda i rashoda koju ostvare od obavljanja negospodarskih i neprofitnih djelatnosti zbog kojih su i osnovane (prihodi od članarina, donacija, dotacija i poklona).

5. Kako se izračunava osnovica za oporezivanje porezom na dobit kod udruga koje je Porezna uprava rješenjem proglasila obveznikom poreza na dobit?

Polazna veličina za određivanje osnovice poreza na dobit je razlika između ostvarenih prihoda i rashoda u razdoblju oporezivanja (u pravilu u kalendarskoj godini), korigirana za neke stavke koje uvećavaju i za neke stavke koje umanjuju osnovicu poreza na dobit. Stavke uvećanja su:

- 70% izdataka za reprezentaciju,
- 30% izdataka za troškove osobnih automobila i drugih izdataka za troškove osobnog prijevoza,
- amortizaciju iznad najviših porezno dopustivih stopa,
- izdatke za novčane kazne i prekršaje,
- sve druge izdatke koji nisu izravno povezani s ostvarivanjem dobiti, a kada za izdatke ne postoji obveza plaćanja porez na dohodak.

Stavke umanjenja su:

- Prihodi od dividendi ili udjela u dobiti ostvareni temeljem udjela u kapitalu kod drugih poduzetnika,
- dio amortizacije koji u ranijim razdobljima oporezivanja nije bio priznat kao porezno dopustivi rashod.

6. Je li udruga obvezna voditi zasebno knjigovodstvo za gospodarsku djelatnost?

Za utvrđivanje poreza na dobit potrebno je voditi zasebne računovodstvene evidencije.

7. Koji su rokovi za prijavu poreza na dobit?

Obveza za porez na dobit utvrđuje se nakon isteka kalendarske godine, najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Propisan obrazac za prijavu poreza na dobit je „PD – obrazac". Osim ovog obrasca, obveznici poreza na dobit dužni su poreznoj dostaviti (mogućnost elektronskog slanja putem sustava e-porezna) i financijske izvještaje (bilancu, račun prihoda i rashoda).

8. Ima li udruga posebne olakšice pri utvrđivanju obveze poreza na dobit u odnosu na druge obveznike?

Nema. Porezne olakšice za obveznike poreza na dobit propisane su sukladno posebnim propisima (npr. Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, Zakon o područjima posebne državne skrbi i dr.)

9. Koje su obveze udruga koje obavljanjem gospodarskih djelatnosti ostvaruju porezni gubitak u poslovanju?

Ako u postupku utvrđivanja porezne osnovice utvrdi negativna porezna osnovica, porezni obveznik posluje s gubitkom. Udruga koja je rješenjem Porezne uprave postala obveznik poreza na dobit, a koja ostvari porezni gubitak, može ga nadoknaditi umanjivanjem porezne osnovice u sljedećim poreznim razdobljima. Porezni se gubitak može prenositi u sljedećih 5 godina.

Ako se osim poreznog gubitka ostvaruje i računovodstveni

gubitak takvo poslovanje je signal koji bi organima upravljanja i tijelima koja su u udruzi nadležna za donošenje odluka morao biti pokazatelj nužnosti donošenja odgovarajućih poslovnih odluka.

10. Može li udruga slobodno raspolagati ostvarenom dobiti?

Ako u obavljanju djelatnosti udruga ostvari dobit, ona se mora sukladno statutu koristiti isključivo za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti udruge kojima se ostvaruje njezini ciljevi.

11. Kada se plaća porez na dobit po odbitku?

Porez na dobit po odbitku je porez kojim se oporezuje dobit koju u RH ostvari nerezident pravna osoba. Obveznik plaćanja poreza na dobit po odbitku je tuzemni isplatitelj koji inozemnom primatelju plaća naknadu za kamatu (osim bankarskih kamata i kamata na robne kredite), naknadu za korištenje autorskih prava i drugih prava intelektualnoga vlasništva, naknadu za usluge istraživanja tržišta, poreznoga i poslovnoga savjetovanja, revizorske i slične usluge.

Porez na dobit po odbitku plaća se po stopi od 12%, 15% ili 20% ili prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukoga oporezivanja. Porezna obveza dospijeva u trenutku plaćanja naknade za koju je propisano oporezivanje porezom na dobit po odbitku.

12. Koja je u poreznom smislu razlika između udruga koje jesu i onih koje nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost?

Udruge koje su obveznici PDV-a dužne su na sve svoje isporuke (dakle, na sva dobra i usluge) koje prodaju kupcima ili

daju bez naknade, zaračunavati porez na dodanu vrijednost. U Hrvatskoj se većina isporučenih dobara i usluga oporezuje stopom poreza na dodanu vrijednost od 25%. Porezna obveza koju uplaćuju u Državni proračun utvrđuje se kao razlika između poreza na dodanu vrijednost koji zaračunavaju kupcima i pretporeza koji su kao ulazni porez odbili s računa svojih dobavljača (kreditna metoda ubiranja PDV-a). Naime, organizacije obveznici PDV-a imaju pravo s ulaznih računa za kupnju proizvoda i usluga koje im služe za obavljanje gospodarske djelatnosti odbiti PDV koji su im zaračunali dobavljači i time umanjiti uplatu porezne obveze u Državni proračun.

Udruge koje nisu porezni obveznici PDV-a snose taj porez kao krajnji potrošači. One ne zaračunavaju PDV svojim kupcima pa su za krajnjeg korisnika njihove isporuke u pravilu jeftinije. No, te organizacije nemaju ni pravo odbiti pretporez s ulaznih računa za kupljena dobra, odnosno nabavu, već snose zaračunani PDV kao sastavni dio cijene kupljenih artikala ili usluga (npr. kao dio cijene kancelarijskoga materijala, nabavljene dugotrajne imovine i dr.). Stoga njihove isporuke ne mogu biti jeftinije za ukupnih 25% u odnosu na iste organizacije koje jesu obveznici PDV jer su im rashodi poslovanja veći upravo za PDV sadržan u ulaznim računima.

13. Što se ubraja u kriterij od 230.000 kn oporezivoga prometa kao granica za obvezan ulazak u krug obveznika PDV-a? Ulaze li u tu veličinu prihodi od donacija i članarina?

Kriterij od 230.000 kn godišnjeg prometa za tekuću godinu određuje se od prometa oporezivoga porezom na dodanu vrijednost iz prethodne godine. Riječ je o isporukama dobara i usluga, obavljenim uz plaćanje naknade. **Primitak novca bez izravne protučinidbe ne podliježe oporezivanju PDV-om.** To znači da se na primljene donacije, odnosno potpore za koje se ne obavlja protuusluga ne zaračunava porez na dodanu vrijednost pa se one i ne uključuju u kriterij za odre-

đivanje oporezivoga prometa. Članarine koje su naplaćene od članova neprofitne organizacije sukladno statutu i drugim aktima, određene po istom kriteriju za sve članove (što ne mora nužno značiti i u istom apsolutnom iznosu), također ne ulaze u kriterij oporezivoga prometa od 230.000 kn godišnje. Ako je razdoblje poslovanja u prethodnoj kalendarskoj godini kraće od godinu dana, kriterij za obvezan ulazak u sustav PDV-a određuje se razmjerno razdoblju poslovanja.

14. Koje udruge nisu obveznici PDV-a nezavisno od veličine ostvarenog prometa?

Udruge koje obavljaju isključivo oslobođene isporuke iz članka 39. Zakona o PDV-u nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost, neovisno o veličini ostvarenoga prometa.

Prema članku 39. Zakona o PDV-u, plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge što ih za svoje članove obavljaju udruženja osoba koje obavljaju djelatnosti oslobođene poreza ili za koje nisu porezni obveznici, ako su te usluge namijenjene neposredno za obavljanje njihove djelatnosti, uz uvjet da ta udruženja od svojih članova za obavljene usluge zahtijevaju samo nadoknadu njihova dijela troškova i da takvo oslobođenje ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja.

Prema članku 60. Pravilnika o PDV-u plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge koje neprofitne organizacije, čiji su ciljevi vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi, obave svojim članovima u skladu sa statutima ili drugim pravilima tih organizacija. Oslobođenje se primjenjuje neovisno o tome plaćaju li članovi navedenih organizacija članarinu u skladu s pravilima tih organizacija ili se njihova djelatnost temelji na donacijama i dobrovoljnim prilozima. Ovo oslobođenje primjenjuje se i na isporuke dobara pod uvjetom da su isporuke tih dobara usko povezane s obavljenim uslugama ili su sastavni dio tih usluga.

Člankom 39. Zakona o PDV-u, propisano je oslobođenje od plaćanja PDV-a za isporuke dobara i usluga u određenim djelatnostima od javnog interesa. Navedene djelatnosti oporezuju se na način da su određene isporuke dobara i usluga od javnog interesa oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost ako ih obavljaju ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije slične prirode koje Republika Hrvatska priznaje kao takve i te isporuke oslobođene su poreza na dodanu vrijednost bez prava na odbitak pretporeza. Međutim, ako te iste ustanove, tijela ili organizacije istovremeno obavljaju i isporuke koje nisu oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost, tada za taj dio svoga poslovanja postaju obveznici PDV-a s pravom na odbitak pretporeza.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost prema članku 39. Zakona o PDV-u, između ostalih, oslobođene su:

- usluge bolničke i medicinske njege koje se obavljaju na temelju javnih ovlasti te isporuke dobara vezanih uz liječenje,
- usluge i isporuke dobara vezane uz liječenje što ih obavljaju doktori medicine, stomatologije, psiholozi, medicinske sestre, primalje, fizioterapeuti, psiholozi i biokemijski laboratoriji, u privatnoj praksi,

- usluge što ih, uz propisane uvjete, za svoje članove obavljaju udruženja osoba koje obavljaju djelatnosti oslobođene poreza,
- usluge i isporuke dobara vezane uz socijalnu skrb, zaštitu djece i omladine, obrazovanje, nastava koju u obrazovnim ustanovama održavaju neovisni nastavnici, ustupanje osoblja vjerskih organizacije u točno određene svrhe,
- isporuke dobara i usluge koje obave udruge i neprofitne organizacije čiji su ciljevi vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi,
- usluge i s njima povezane isporuke dobara javnih ustanova u kulturi i drugih organizacija u kulturi koje se takvima smatraju prema propisima Republike Hrvatske, te isporuke umjetničkih organizacija i samostalnih umjetnika,
- usluge i isporuke dobara kad organizacije humanitarnog, socijalnog karaktera, škole, bolnice i slično organiziraju priredbe na kojima se prikupljaju sredstva u njihovu korist,
- usluge prijevoza bolesnih ili ozlijeđenih osoba kad te usluge obavljaju ovlaštena tijela u posebno izrađenim vozilima…

Organizacije iz čl. 39. Zakona o PDV-u postaju porezni obveznici kad, osim osnovnih djelatnosti, obavljaju druge djelatnosti koje su oporezive porezom na dodanu vrijednost ako ostvare promet od tih dopunskih djelatnosti veći od 230.000 kn. Na primjer, ako se ustanova, registrirana za skrb o studentskom standardu, dodatno bavi i iznajmljivanjem poslovnoga prostora, postaje porezni obveznik za tu djelatnost

ako od iznajmljivanja poslovnog prostora ostvaruje promet koji je veći od 230.000 kn godišnje.

15. Postoje li situacije u kojima udruga koja nije porezni obveznik PDV-a i koja pri kupnji dobara i usluga snosi porez na dodanu vrijednost kao krajnji potrošač, sama obračunava poreznu obvezu za PDV?

Da. To su u praksi relativno rijetke situacije kada organizacija, koja nije porezni obveznik PDV-a, postaje povremeni porezni obveznik. Riječ je o slučajevima kad je organizacija sa sjedištem u Hrvatskoj primatelj usluge koju joj je obavio inozemni poduzetnik, a za koju je na temelju 2. poglavlja Zakona o porezu na dodanu vrijednost propisano mjesto oporezivanja u Republici Hrvatskoj. To su sljedeće usluge:

- u svezi s nekretninama (uključujući najam ili zakup) u Republici Hrvatskoj, koje je tuzemnoj organizaciji obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu, a te usluge su znanstvene, umjetničke, nastavne, športske, zabavne i slične usluge; i njihovo organiziranje, ako su obavljene na području Republike Hrvatske;
- prijevoza na dionici puta u Republici Hrvatskoj;
- pomoćne usluge u prijevozu obavljene u Republici Hrvatskoj;
- promidžbene usluge, usluge inženjera, odvjetnika, revizora, tumača, prevoditelja i druge usluge savjetovanja, usluge ustupanja i korištenja autorskih prava, usluge obrade podataka, ustupanje informacija, ustupanje osoblja, odustajanje od obavljanja poslovne aktivnosti, iznajmljivanje pokretnih dobara (osim prijevoznih sredstava) i sve usluge posredovanja u svezi s ovim uslugama, koje domaćem primatelju obavi poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu.

U svim nabrojanim slučajevima, domaći primatelj usluge koju je obavio strani poduzetnik sam obračunava obvezu za

porez na dodanu vrijednost i uplaćuje ga na odgovarajući račun državnoga proračuna. Ako je riječ o poreznom obvezniku PDV-a, tako plaćeni porez koristi kao svoj pretporez. Ako se radi o organizaciji koja nije porezni obveznik PDV-a, uplaćeni porez povećava rashode poslovanja te organizacije.

Primjer 1: Udruga koja nije porezni obveznik PDV-a organizira koncert na kojem nastupa inozemni izvođač. Koncert se održava u Hrvatskoj. Domaći organizator koncerta je obvezan, na vrijednost usluge koju je obavio inozemni izvođač koji nije samostalni umjetnik, sam obračunati obvezu za porez na dodanu vrijednost po stopi od 25% i uplatiti je u državni proračun. S obzirom da udruga-organizator koncerta nije porezni obveznik, tako uplaćeni porez na dodanu vrijednost povećava njezine izdatke za troškove organizacije koncerta. Da se radilo o udruzi koja je obveznik poreza na dodanu vrijednost, također bi postojala obveza za uplatu obveze za PDV na vrijednost usluge koju je domaćem naručitelju obavio inozemni izvođač koji nije samostalni umjetnik, ali bi se tako uplaćeni PDV mogao odbiti kao pretporez ako se radi o koncertu koji se priređuje u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti. Ako se radi o usluzi samostalnoga umjetnika koja je oslobođena PDV-a, domaći organizator nije obvezan zaračunati PDV.

16. Imaju li udruge neke olakšice pri nabavi dobara i usluga i plaćanju PDV-a?

Za neke udruge su propisana posebna oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost u slučaju usluga i isporuka dobara koje su usko povezane s njima, koje obave organizacije iz članka 11. Zakona o PDV-u u vezi s priredbama ili događanjima organiziranim za prikupljanje sredstava, pod uvjetom da se prikupljena sredstva nakon podmirenja troškova vezanih za organizaciju tih priredbi ili događanja koriste u dobrotvorne svrhe odnosno svrhe za koje su te organizacije osnovane. Svrha tih priredbi ili događanja mora biti određena unaprijed što može biti označeno na kartama, plakatima ili oglašeno u javnim medijima. Oslobođenje se odnosi i na

prodaju karata za te priredbe ili događanja. Pojedina organizacija iz članka 39. stavka 1. točaka b), g), h), i), l) i n) Zakona o PDV-u godišnje može organizirati najviše dvije priredbe ili događanja.

17. Za koje su udruge propisana oslobođenja od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara?

Pri uvozu se primjenjuju porezna oslobođenja propisana člankom 44. Zakona o PDV-u, pa je tako plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođen:

- uvoz dobara posebno izrađenih i prilagođenih za osobnu uporabu, obrazovanje, kulturnu, socijalnu, profesionalnu i drugu rehabilitaciju slijepih, slabovidnih, gluhih, dijaliziranih te mentalno ili fizički hendikepiranih osoba, kada ih uvoze ustanove ili organizacije registrirane za pružanje pomoći i rehabilitaciju takvih osoba, a dobivena su bez plaćanja naknade, uz uvjete propisane carinskim propisima,
- uvoz besplatno dobivenih dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba, kao što su hrana, lijekovi, odjeća, obuća, posteljina, higijenske potrepštine i slično, koja radi besplatne podjele ugroženim osobama uvoze državne i druge registrirane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove,
- kolekcionarskih predmeta i umjetničkih djela obrazovnoga, znanstvenoga ili kulturnoga obilježja, koja nisu namijenjena prodaji i koja uvoze muzeji, galerije i druge ustanove s odobrenjem nadležnih tijela za bescarinski uvoz tih dobara, a oslobođenje se odobrava samo pod uvjetom da se odnosni predmeti uvoze besplatno ili, ako se uvoze za novac, da ih ne isporučuje osoba koja je porezni obveznik,
- službenih publikacija izdanih uz odobrenje države izvoznice, međunarodnih institucija, regionalnih i lokalnih tijela vlasti te javnopravnih tijela osnovanih u državi

izvoznici, i tiskanica koje u povodu nacionalnih izbora u zemlji iz koje tiskanice potječu distribuiraju strane političke organizacije koje su službeno priznate u drugim državama, ako je na takve publikacije i tiskanice plaćen porez u državi izvoznici i ako one nisu oslobođene poreza na izvoz.

18. Može li udruga koja ima godišnji promet manji od 230.000 kn postati obveznik PDV-a?

Može, osim ako se ne radi o neprofitnoj organizaciji iz čl. 6. Zakona (sindikati, komore) ili organizaciji registriranoj kao ustanova od javnoga interesa koja obavlja isključivo oslobođene isporuke iz čl. 39. i 40. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (obrazovne ustanove, ustanove socijalne skrbi i dr.). Ako neprofitna organizacija osim oslobođenih obavlja i oporezive isporuke, ali nema godišnji promet oporezivih isporuka veći od 230.000 kn, ona može na vlastiti zahtjev postati obveznik poreza na dodanu vrijednost, ali samo u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke. Postupak se provodi podnošenjem prijave u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost. Takva odluka obvezuje neprofitnu organizaciju, koja je po vlastitoj odluci postala obveznik poreza na dodanu vrijednost, u pet sljedećih godina.

19. Što treba učiniti udruga koja postaje obveznik PDV-a i u kojim rokovima?

Obveznikom PDV-a se u pravilu postaje od 1. siječnja kalendarske godine. Iznimka su novoosnovane organizacije koje počinju obavljati oporezive isporuke i koje mogu postati obveznici PDV od trenutka osnivanja. Obveznikom poreza na dodanu vrijednost postaje se na temelju upisa u Registar poreznih obveznika PDV-a koji se vodi u svakoj ispostavi Porezne uprave. Prijave radi upisa u registar obveznika PDV-a podnose se u rokovima propisanim člankom 154. Pravilnika o PDV-u.

Nadležna Porezna uprava određuje se prema registriranom sjedištu neprofitne organizacije.

Prijavu podnose:

- organizacije kojima je promet oporezivih isporuka u prethodnoj godini bio veći od 230.000,00 kn i
- organizacije kojima je oporezivi promet bio manji od tog propisanog iznosa, ali koje na vlastiti zahtjev žele postati obveznici PDV-a.

Prijava se podnosi na propisanoj tiskanici koja nosi oznaku P-PDV1 i može se kupiti u specijaliziranim knjižarama koje prodaju tiskanice "Narodnih novina". Rok za podnošenje prijave je 15. siječnja za tekuću godinu, što znači da porezni obveznici koji podnesu prijavu do 15. siječnja postaju porezni obveznici od 1. siječnja te godine.

U slučaju kad se tijekom godine ispuni kriterij od 230.000 kn oporezivoga prometa (npr. u rujnu se konstatira da je promet dostigao svotu od 230.000 kn), poreznim obveznikom se postaje tek od 1. siječnja sljedeće godine, a ne u trenutku dostizanja kvote prometa od 230.000 kn.

Porezni obveznik koji na vlastiti zahtjev postaje porezni obveznik od Porezne uprave treba do kraja tekuće godine zatražiti da od 1. siječnja iduće godine bude porezni obveznik. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem i to ga rješenje obvezuje narednih pet kalendarskih godina.

20. Moraju li i one udruge koje su zbog veličine ostvarenoga prometa postale porezni obveznici PDV-a po sili zakona također ostati u sustavu poreznih obveznika najmanje pet godina?

Ne moraju. Na primjer, udruga je tijekom 2013. imala oporezivi promet veći od 230.000 kn i po tom je osnovu od 1. siječnja 2014. postala porezni obveznik PDV-a. No, zbog smanjene aktivnosti tijekom 2014. promet je znatno manji od prethodne godine i tijekom 2014. pada ispod 230.000 kn. Ova neprofitna organizacija može od 1. siječnja 2015 izaći iz sustava obveznika PDV-a, uz obvezu da o tome do 15.

siječnja 2015. obavijesti Poreznu upravu.

21. Koja su prava i obveze udruga koje su obveznici poreza na dodanu vrijednost?

Udruge koje su obveznici poreza na dodanu vrijednost imaju prava i obveze propisane Zakonom i Pravilnikom o PDV-u.

Sažeto, riječ je o sljedećim pravima i obvezama:

- dužne su na sve svoje isporuke, osim onih koje ne podliježu oporezivanju i onih koje su oslobođene, zaračunavati porez na dodanu vrijednost po stopi od 25%, odnosno po sniženoj stopi od 5% ili 13%;
- dužne su izdavati račune propisanoga sadržaja;
- imaju pravo odbiti pretporez s ulaznih računa za svoje nabavke u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke, uz uvjet da ulazni račun formalno zadovoljava propisan sadržaj;
- dužne su voditi propisane evidencije ulaznih i izlaznih računa radi utvrđivanja porezne obveze i prava na pretporez;
- dužne su u propisanim rokovima (mjesečno ili tromjesečno) Poreznoj upravi doznačiti iznos zaračunatog poreza na dodanu vrijednost umanjenog za ulazni pretporez ili imaju pravo na povrat ako je pretporez prema ulaznim računima veći od PDV-a na izlaznim računima;
- dužne su poreznu vlast izvještavati o zaračunatoj poreznoj obvezi i iskorištenom pretporezu, na propisanim obrascima.

22. Jesu li udruge, obveznice PDV-a, dužne plaćati PDV na ubranu članarinu?

I one neprofitne organizacije koje postanu obveznici PDV-a ne obračunavaju PDV na članarinu koju naplaćuju od svojih članova. Članarina neprofitnih organizacija ne podliježe oporezivanju PDV-om uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

- da članarinu ubire udruga osnovana po posebnim propisima (npr. prema Zakonu o udrugama, prema propisima o humanitarnim organizacijama i dr.) radi financiranja, statutom ili drugim osnivačkim aktom, utvrđenih ciljeva te udruge;

- da se članarina ubire od svojih članova, a članovi su osobe koje temeljem osnivačkih akata imaju određena prava i obveze članova neprofitne udruge;

- da se članski doprinos članova određuje po jednakom kriteriju za sve članove, što ne mora nužno značiti i u istom apsolutnom iznosu za sve članove.

Ako se radi o pristojbi ili naknadi koja se ubire kao protuvrijednost korištenja određenih usluga ili isporučenih dobara, a koja ovisi o opsegu korištenja tih usluga ili primljenih dobara, tada se ne radi o članarini, već o naknadi koja podliježe oporezivanju porezom na dodanu vrijednost.

Na primjer, kad neprofitna organizacija ubire članarinu od svih svojih članova, određenu po istom kriteriju, članarina ne podliježe oporezivanju porezom na dodanu vrijednost. Ali, ako takva organizacija, od članova koji kupuju mjesečni časopis koji izdaje ta organizacija, naplaćuje dodatnu članarinu na ime pretplate na časopis, tada se u poreznom smislu ne radi o članarini, već o naknadi za isporučeno dobro koja podliježe oporezivanju porezom na dodanu vrijednost (dakako, ako je organizacija porezni obveznik poreza na dodanu vrijednost).

23. Jesu li udruge, obveznice PDV-a, dužne plaćati PDV na primljene donacije?

Nisu ako se radi o donaciji. Donacija pretpostavlja da primatelj donacije za primljena sredstva ili drugu materijalnu vrijednost ne daje nikakvu protučinidbu.

Dakle, daruje se bez izravno očekivanoga ili unaprijed ugovorenoga protuučinka. No, ako se donacija daje kao zamjena

za ugovorenu protuisporuku, tada se zapravo ne radi o donaciji, već o naknadi za isporuku dobra ili usluge. Na primjer, udruga izdaje mjesečni časopis, u časopisu reklamira proizvode određenog trgovačkog društva i za to naplaćuje ugovorenu svotu. Ovdje se ne radi o donaciji, već o naplaćivanju obavljenih usluga reklame.

24. Jesu li udruge, obveznice PDV-a, dužne plaćati PDV na prihode od transfera iz državnog i iz lokalnih proračuna?

Nisu ako se radi o transferima kojima državni ili lokalni proračun pomaže financiranje programskih i statutarnih zadaća neprofitne organizacije.

Ali, ako se doznačena sredstva odnose na plaćanje određene usluge, koju umjesto javne uprave izvodi neprofitna organizacija, tada primljeni transfer predstavlja naknadu za obavljenu isporuku, s tom razlikom što neprofitna organizacija ne naplaćuje isporuku od korisnika (građana), već je plaća proračun. Tada se radi o oporezivoj isporuci i primljena sredstva podliježu obračunu obveze za porez na dodanu vrijednost.

25. Koji je obvezan sadržaj računa koje izdaju udruge, obveznici poreza na dodanu vrijednost?

Negotovinski račun ima točno propisan sadržaj od osam obveznih elemenata i sadrži: mjesto, broj i nadnevak izdavanja podatke o kupcu i prodavatelju (naziv, adresa i OIB), podatke o nazivu, količini i pojedinačnoj vrijednosti isporučenih dobara i usluga, te podatke o poreznoj osnovici, iznosu zaračunatog PDV-a razvrstanog po poreznoj stopi i zbrojeni iznos poreza i naknade. Gotovinski računi koji se izdaju građanima moraju sadržavati četiri obvezna elementa i to: mjesto, broj i nadnevak izdavanja, podatke o prodavatelju (isporučitelju), datumu isporuke, količini i nazivu isporučenih dobara, te zbrojenom iznosu poreza i naknade.

Neprofitne organizacije smatraju se obveznicima fiskalizacije ako su obveznici poreza na dobit.

26. Je li propisan obvezni sadržaj računa koje izdaju udruge koje nisu porezni obveznici PDV-a?

Udruge koje nisu porezni obveznici PDV-a dužne su na svojim računima navesti klauzulu iz koje proizlazi da porez na dodanu vrijednost nije obračunat i navesti članak Zakona o porezu na dodanu vrijednost na kojem se temelji takvo određenje.

Tako će npr. neprofitna organizacija koja zbog malog godišnjeg prometa nije postala obveznik PDV-a na svojim izlaznim računima navoditi klauzulu sljedećeg sadržaja "Porez na dodanu vrijednost nije obračunat na temelju čl. 90. Zakona o PDV-u". Neprofitna organizacija koja obavlja oslobođene promete će se u klauzuli pozvati na čl. 39. ili čl. 40. Zakona ako, primjerice, iznajmljuje stambeni prostor, a neprofitna organizacija organizirana kao sindikat ili komora, na čl. 6. Zakona.

27. Koje udruge mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost?

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati:

1. javne ustanove koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode,
2. zdravstvene ustanove,
3. ugostiteljske obrazovne ustanove te učenički i studentski domovi u svojim poslovnim prostorijama,
4. Hrvatski ferijalni i hostelski savez u objektima omladinskog turizma za svoje članove i članove međunarodnih udruga omladinskog turizma kojih je savez član,
5. Hrvatski planinarski savez i njegove članice u svojim planinarskim objektima prvenstveno za svoje članove i članove međunarodnih udruga planinara kojih je savez član,
6. lovačke udruge koje su na području lovišta pravo stekle

koncesijom ili zakupom sukladno posebnim propisima i ribičke udruge u svojim prostorijama i prostorima za svoje članove i druge registrirane lovce i ribolovce,

7. udruge pripadnika nacionalnih manjina u svojim prostorijama i prostorima za potrebe svojih članova i drugih pripadnika te nacionalne manjine odnosno pripadnika istoga naroda u svrhu održavanja kulturnih i drugih događanja radi očuvanja, promicanja i iskazivanja nacionalnoga i kulturnoga identiteta nacionalne manjine,

8. ustanove koje obavljaju kazališnu djelatnost u svojim poslovnim prostorima u svrhu pripreme i usluživanja napitaka pića i slastica najduže dva sata prije do dva sata nakon kazališnoga događaja za potrebe svojih korisnika,

9. Savez izviđača Hrvatske u izviđačkim centrima za svoje članove i članove međunarodnih skautskih udruga,

10. amaterske sportske udruge za svoje potrebe u svojim poslovnim prostorijama,

11. Hrvatska glazbena mladež u objektima Međunarodnog kulturnog centra u Grožnjanu za svoje članove i članove međunarodnih glazbenih udruga kojih je hrvatska glazbena mladež član ili partner,

12. muzeji osnovani kao javne ustanove u svojim poslovnim prostorima u okviru svoga radnoga vremena.

28. Što se ne smatra ugostiteljskom djelatnošću (u daljnjem tekstu UD)?

Pripremanje i usluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pića i jela koje udruge, ustanove i dr. neprofitne pravne osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i članova u svojim poslovnim prostorijama i prostorima ne smatra se ugostiteljskom djelatnošću *(ZUD NN 80/13 čl.5.)*.

Čl. 5. St. 1. ZUD-a propisano je da se odredbe tog zakona ne primjenjuju na pružanje usluga prehrane i smještaja u objek-

tima ustanova socijalne skrbi, zdravstva, odgoja, obrazovanja i dr. sličnih ustanova, ako te usluge pružaju njihovi djelatnici isključivo svojim djelatnicima, pripadnicima ili korisnicima, a djelatnici ustanova socijalne skrbi i korisnicima druge ustanove socijalne skrbi.

29. Koje minimalne tehničke uvjete i propise mora udruga zadovoljavati za obavljenje UD?

Udruge i ustanove ne mogu obavljati UD bez rješenja nadležnog ureda da objekt ispunjava minimalne uvjete propisane ZUP-om i pravilnicima (Zakon o općem upravnom postupku).

Rješenje o minimalnim uvjetima izdat će se udruzi ili ustanovi uz sljedeće uvjete:

- da je registrirana za udrugu/ustanovu koja može obavljati UD,
- da ima pravo korištenja poslovnim prostorom ili objektom,
- da objekt u kojem će se obavljati UD ispunjava uvjete propisane za određenu vrstu objekta,
- da ispunjava i druge uvjete propisane tim zakonom i propisima donesenim na temelju toga zakona,
- da građevina u kojoj je ugostiteljski objekt ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu, bez kojih, prema tome propisu, nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

PROPISI (čl. 9 ZUP)

- Vidljivo istaknuti na ulazu u ugostiteljski objekt natpis s oznakom vrste i kategorije, obavijest o radnom vremenu i radnim te neradnim danima,
- utvrditi kućni red u UO za smještaj i istaknuti ga na

recepciji te izvadak iz kućnoga reda istaknuti u svim sobama i apartmanima,

- utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, pružiti usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima te na zahtjev normativ predočiti gostu,
- vidljivo istaknuti cijene usluga koje se nude, na način dostupan gostima i pridržavati se istaknutih cijena, a pri pružanju usluga smještaja u cjenicima istaknuti i svotu boravišne pristojbe, cjenike staviti na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka,
- gostu ispostaviti račun za svaku pruženu uslugu s naznakom vrste, količine i cijene,
- pridržavati se propisanoga radnoga vremena,
- na propisan način voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj,
- omogućiti korisniku podnošenje pismenoga prigovora sukladno čl. 8 st. 1 Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13),
- u ugostiteljskom objektu za smještaj osigurati goste od posljedica nesretnoga slučaja,
- za obavljanje UD moraju biti ispunjeni uvjeti koji se odnose na higijenu i zdravstvenu ispravnost hrane,
- obavezno se pridržavati čl. 12 ZUD o zabrani posluživanja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina kao i vidljivo isticanje zabrane,
- obavezno se pridržavati i odredaba dr. zakona i podzakonskih propisa kao i dr. ugostitelji (npr. Zakon o vinu, Pravilnik o razdobljima glavne sezone, predsezone i posezone itd.).

30. Koje udruge su obveznice poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića?

Porez na potrošnju je poseban oblik poreza na promet koji se plaća na potrošnju alkoholnih pića (prirodna i specijalna vina, vinjak, rakija i ostala žestoka pića), piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima. Obveznik poreza na potrošnju su pravne osobe koje pružaju ugostiteljske usluge, a stopu poreza propisuje grad ili općina na području koje se pružaju ugostiteljske usluge. U većini gradova i općina stopa poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića iznosi 3%. Udruga samo iznimno može biti obveznik poreza na potrošnju, u slučaju kad pruža ugostiteljske usluge vanjskim korisnicima. To će npr. biti u situaciji kad sportski klub ima ugostiteljski objekt otvorenoga tipa, u kojem pruža uslugu isporuke alkoholnih i bezalkoholnih pića.

Prema propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, isporuka pića u objektima zatvorenoga tipa u kojima se pružaju usluge isporuke hrane i pića samo svojim članovima ili zaposlenicima, ne smatra se obavljanjem ugostiteljske djelatnosti te stoga ne podliježe plaćanju poreza na potrošnju. Na primjer, ako neprofitna organizacija ima svoj klub otvoren samo za članove ili čajnu kuhinju u kojoj se opskrbljuju samo zaposlenici, ne plaća se porez na potrošnju.

31. Što se ne smatra pružanjem usluga u turizmu?

Putovanja koja bez svrhe stjecanja dobitka organiziraju izviđačke udruge za svoje članove u svojim objektima ili opremi za kampiranje i amaterski sportski klubovi radi odlaska na pripreme i natjecanja.

Sindikati, udruge umirovljenika, udruge planinara i slične udruge mogu organizirati putovanje (paket aranžman i izlet) isključivo za svoje članove, s tim da paket-aranžman može trajati do 2 dana, uključujući najviše jedno noćenje.

Udruge su obvezne organizaciju putovanja, a odgojno-obrazovne ustanove organizaciju izleta prijaviti nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata prema svom sjedištu (ako se organiziranje usluge vrši preko turističke agencije, nisu dužne prijaviti putovanje). Prijava treba biti taksirana upravnom pristojbom od 20 kn u državnim biljezima (Zakon o upravnim pristojbama, NN 8/96, 80/13).

32. Mogu li organizirati konferencije?

Ne, osim ako su registrirane za pružanje usluga u turizmu. Udruge mogu na webu objaviti mjesto održavanja konferencije, te ako smatraju potrebnim, istaknuti da su cijene smještaja za sudionike snižene (**s time da sudionici sami plaćaju smještaj i prehranu ugostitelju**). Za sudionike se može organizirati posluživanje kave za vrijeme stanke, domjenak dobrodošlice te svečana večera. Izlet i paket-aranžman može pružati samo turistička agencija (čl. 7 ZOPUT).

33. Na koji način mogu udruge obavljati djelatnost trgovine?

Djelatnost trgovine mogu obavljati pravne osobe (udruge, zadruge, ustanove i sl.) koje prema posebnim propisima radi ostvarivanja svojih ciljeva, a sukladno odredbama statuta ili drugih općih akata, svoje proizvode prodaju na malo izvan prodavaonica, i to:

- na štandovima i klupama izvan tržnica na malo,
- na štandovima i klupama unutar trgovačkih centara, ustanova i sl.,
- putem kioska,
- putem prigodnih prodaja,
- u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno-pedagoških, znanstvenih i drugih javnih ustanova te prostorima koji se smatraju zaštićenim područjem prirode.

Ujedno trgovac mora zadovoljiti i:

- minimalne tehničke uvjete kojima moraju udovoljavati prodajni objekt, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina te drugi uvjeti propisani posebnim propisom s obzirom na oblik i način obavljanja trgovine,
- opće sanitarne i zdravstvene uvjete i uvjete sukladne propisima o hrani kojima moraju udovoljavati prodajni objekti, oprema, sredstva i osobe koje neposredno posluju s robom, koja može utjecati na zdravlje ljudi, sukladno posebnim propisima.

Minimalni tehnički uvjeti ne moraju biti zadovoljeni kada se prodaje roba i/ili usluga obavlja prigodnom prodajom (sajam, izložba i slično).

Zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine podnosi se mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji i mora sadržavati dokaze: o pravu korištenja poslovnoga prostora, da prodajni objekt ispunjava uvjete propisane Zakonom o trgovini.

Trgovac ujedno mora nadležnom inspektoru osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu (ime i naziv dobavljača, broj i nadnevak isprave o zaduženju ili razduženju robe, nazivu mjernoj jedinici i količini robe, prodajnoj cijeni robe, promjeni prodajne cijene, zaduženju za vlastitu robu)

na temelju pisanih isprava ili elektroničkoga zapisa o nastalom poslovnom događaju iz kojih se može spoznati poslovni događaj.

Sav prihod koji je ostvaren od djelatnosti trgovine neprofitne pravne osobe smiju uporabiti samo za svrhe zbog kojih su i osnovane. Ako bi neprofitna pravna osoba htjela obavljati djelatnosti trgovine i na ostale načine propisane zakonom, u tom slučaju ima obvezu registrirati se za obavljanje djelatnosti trgovine.

34. Jesu li donacije i potpore u novcu, dobrima i uslugama kojima gospodarski subjekti daruju udruge porezno priznati rashod za onoga tko daje donaciju?

Obveznici poreza na dobit mogu u svoje rashode poslovanja, koji im umanjuju osnovicu poreza, uključiti darovanja u naravi ili u novcu dana u kulturne, znanstvene, humanitarne, športske, vjerske i druge svrhe udrugama i drugim osobama koje ove djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini.

35. Koja je dokumentacija potrebna za davanje donacija?

Kada se donacija daje u novcu, dovoljno je da ovlašteno tijelo o tome donese odluku i da se novčana sredstva uplate na žiro-račun organizacije kojoj je donacija namijenjena. Kada se donacija daje fizičkim osobama, npr. sportašu, tada je također nužno odgovarajući iznos doznačiti na žiro-račun fizičke oso-

be. Ako se donacija daje u dobrima ili uslugama, potrebno je da i davatelj i primatelj donacije imaju vjerodostojne isprave (na primjer, zapisnik o preuzimanju robe, otpremnicu, račun i slično).

36. Kada se donacija umjesto u novcu daje u stvarima ili uslugama, a darovatelj je obveznik poreza na dodanu vrijednost, je li obvezan na isporučena dobra i usluge obračunati porez na dodanu vrijednost?

Ako je davatelj donacije obveznik poreza na dodanu vrijednost i daje donaciju ili potporu u stvarima ili uslugama koje podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost, tada je obvezan platiti porez na dodanu vrijednost na darivane predmete ili usluge. Pri tome mu je i obračunati porez na dodanu vrijednost, zajedno s vrijednošću darivanih predmeta ili usluga, porezno dopustivi rashod pri utvrđivanju osnovice poreza na dobit, a do visine 2% ukupnih prihoda prethodne godine.

37. Smije li udruga prodavati doniranu robu?

Udruga može prodavati robu iz donacija i poklonjenu robu za koju ne pruža nikakvu protuuslugu davateljima te se takva roba može tretirati kao vlastiti proizvod, ali ne može prodavati robu za koju dio naknade mora isplatiti donatoru.

38. Što je sponzorstvo?

Sponzorstvo je davanje za koje postoji protučinidba. Sponzor daje novac, robu ili uslugu, a primatelj ga zauzvrat reklamira isticanjem njegove tvrtke, proizvoda/usluga, na reklamnim panoima na priredbama, sportskim terenima, dresovima, u pisanim materijalima i sl. S obzirom da postoje dvije činidbe, primjereno je sastaviti ugovor o sponzorstvu. Za pruženu uslugu reklame primatelj mora izdati račun. S druge strane, ukoliko se sponzorstvo obavlja u naravi, sponzor je za darovanja dobra/usluga također obvezan primatelju izdati račun i na istom zaračunati PDV.

39. Kako se utvrđuje drugi dohodak od primitaka po osnovi djelatnosti sportaša?

Drugi dohodak utvrđuje se od:

- primitaka sportaša koji po toj osnovi nije osiguran i nema pravo na paušalne izdatke, osim na izdatke za uplaćene doprinose za obvezna osiguranja iz primitka,

- primitak sportaša koji je izabrao način utvrđivanja drugog dohotka od djelatnosti sportaša po osnovi koje je osiguran i doprinose za obvezna osiguranja plaća prema rješenju te mu se priznaje 30% paušalnih izdataka (u koje su uključeni i doprinosi za obvezna osiguranja koje plaća prema rješenju),
- **primitaka po osnovi djelatnosti sportskih sudaca i delegata te drugih osoba u sportu kao što su sportski treneri i drugi,**
- sportskih stipendija na razliku svote iznad ukupno 1.600 kn mjesečno,
- nagrada za sportska ostvarenja na razliku svote iznad ukupno 20.000 kn godišnje,

- naknada sportašima amaterima za sportska usavršavanja na razliku svote iznad ukupno 1.600 kn mjesečno.

Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka plaća se po odbitku po stopi od 25% bez priznavanja osobnog odbitka, a kao izdaci priznaju se uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitaka. Iznimno, sportaši koji obavljaju profesionalnu djelatnost sportaša po osnovi koje su osigurani i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju, pri utvrđivanju drugog dohotka imaju pravo na 30% porezno priznatih paušalnih izdataka.

Način obračuna predujma poreza na dohodak od drugog dohotka:

- Ako porezni obveznik – sportaš ima pravo na priznavanje izdataka u visini 30%, ostvareni primitak po osnovi obavljanja djelatnosti sportaša umanjuje se za 30% te se na tako utvrđeni dohodak, koji je jednak poreznoj osnovici, primjenjuje stopa poreza u visini 25%. Tako utvrđeni predujam poreza na dohodak osnovica je za obračun prireza porezu na dohodak ako je plaćanje prireza propisala općina/grad u kojoj porezni obveznik ima prebivalište.

- Ako porezni obveznik – sportaš, prema odredbama Zakona, nema pravo na izdatak u visini 30%, primitak ostvaren od obavljanja djelatnosti sportaša može se umanjiti za plaćene doprinose za obvezna osiguranja iz primitka prema posebnim propisima te se na tako utvrđeni dohodak, tj. poreznu osnovicu, primjenjuje stopa poreza u visini 25% i propisana stopa prireza.

Primjer 1: Sportaš Ivo Ivić, OIB 11111111111, s prebivalištem u ZG, je od djelatnosti sportaša po osnovi koje je osiguran i doprinose za obvezna osiguranja plaća prema rješenju Porezne uprave, izabrao način utvrđivanja dohotka od te djelatnosti kao drugi dohodak. Doprinosi za obvezna osiguranja koja plaća prema rješenju Porezne uprave, ne priznaju mu se

kao izdatak ni pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od drugog dohotka niti po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi s obzirom na to da su ti izdaci sadržani u paušalnim izdacima u visini 30%.

Isplatitelj primitka (npr. sportski klub) obvezan je pri isplati primitka, primjerice u visini 15.000 kn (bruto), obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak na propisane uplatne račune te o isplaćenom primitku izvijestiti Poreznu upravu (JOPPD obrazac). Neto primitak isplatitelj je obvezan isplatiti na žiro-račun sportaša. Sportaš nije u sustavu PDV-a.

	Opis	Svota
1.	Primitak - bruto	15.000,00
2.	Porezno priznati paušalni izdaci (30%)	4.500,00
3.	Dohodak = porezna osnovica	10.500,00
4.	Porez na dohodak (25%)	2.625,00
5.	Prirez (18%)	472,50
6.	Primitak - neto	11.902,50

Primjer 2: Sportaš Pero Perić, OIB 22222222222 iz Zagreba, obavlja djelatnost sportaša po osnovi koje nije osiguran i doprinose za obvezna osiguranja ne plaća prema rješenju Porezne (djelatnost sportaša nije mu osnovna djelatnost, osiguran je po drugoj osnovi). Od primitka po toj osnovi utvrđuje se drugi dohodak. Pri utvrđivanju drugog dohotka priznaju se izdaci za obustavljene i uplaćene svote doprinosa za obvezna osiguranja iz primitka (MO 20%, tj. 15% + 5%).

Također, isplatitelj je obavezan obračunati i uplatiti i doprinose na primitak (15% za obvezno zdravstveno osiguranje). Isplatitelj primitka obvezan je pri isplati primitka (npr. 5.000 kn bruto), obračunati i uplatiti i predujam poreza na dohodak od drugog dohotka i prirez porezu na dohodak te o isplaćenom primitku izvijestiti Poreznu (JOPPD). Neto primitak isplatitelj je obvezan isplatiti na žiro-račun sportaša. Sportaš nije u sustavu PDV-a.

	Opis	Svota
1.	Bruto – primitak	5.000,00
2.	Uplaćeni doprinos iz primitka (MO 20%)	1.000,00
3.	Dohodak = porezna osnovica	4.000,00
4.	Porez na dohodak (25%)	1.000,00
5.	Prirez porezu na dohodak (18%)	180,00
6.	Neto – primitak	2.820,00
7.	Doprinos za zdravstv. osiguranje (15%)	750,00

Primjer 3: Sportaš Karlo Karlić, OIB 33333333333 je od djelatnosti sportaša osiguran i doprinose za obvezna osiguranja plaća prema rješenju Porezne, izabrao način utvrđivanja dohotka od te djelatnosti kao drugi dohodak. Pri utvrđivanju drugog dohotka priznaje mu se 30% paušalnih izdataka. Doprinosi koje plaća prema rješenju Porezne, ne priznaju mu se kao izdatak. Isplatitelj primitka, obvezan je pri isplati primitka (18.000,00 bruto primitak bez PDV-a) obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, te izvijestiti Poreznu (JOPPD). Neto primitak isplatitelj je obvezan isplatiti na žiro-račun sportaša i obračunati porez na dodanu vrijednost. Sportaš je u sustavu PDV-a.

	Opis	Svota
1.	Bruto – primitak	18.000,00
2.	PDV (25%)	4.500,00
3.	Bruto primitak s PDVom	22.500,00
4.	Bruto – primitak	18.000,00
5.	Porezno priznati paušal (30%)	5.400,00
6.	Dohodak = porezna osnovica	12.600,00
7.	Porez na dohodak (25%)	3.150,00
8.	Prirez (18%)	567,00
9.	Neto – primitak	14.283,00
10.	PDV (25%)	4.500,00

40. Što se ne smatra dohotkom sportaša?

Nagrade za sportska ostvarenja

Dohotkom se ne smatraju državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada RH, nagrade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama, paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih te svjetskim i europskim prvenstvima planirane za te namjere u Državnom proračunu RH i proračunima JLS-a. Nagradama se smatraju priznanja za značajna ostvarenja postignuta u području kulture, sporta, umjetnosti, odgoja i obrazovanja, znanosti i sl.

Porez na dohodak ne plaća se na nagrade za sportska ostvarenja do ukupno 20.000 kn godišnje. Nagradama za sportska ostvarenja (Pravilnik o porezu na dohodak, čl. 44, st. 13.) smatraju nagrade određene prema Pravilniku o kategorizaciji sportaša i Pravilniku o mjerilima za dodjelu nagrada koji donosi nadležno ministarstvo na prijedlog HOO, a koje isplaćuje HOO, sportski savezi na razini gradova i županija te sportski klubovi.

Sportske stipendije

Sportskim stipendijama do 1.600 kn mjesečno koje ne podliježu oporezivanju (Zakon o porezu na dohodak čl. 10., Pravilnik čl. 45. st. 1. t. 4.) smatraju se:

- olimpijske stipendije koje primaju sportaši koji su ispunili odgovarajuću normu za nastup na OI, a koju propisuje pripadajuća međunarodna sportska asocijacija određenog sporta za određenu disciplinu koja je uvrštena u program OI,
- stipendije kategoriziranih sportaša prema Pravilniku o kategorizaciji sportaša kojeg u skladu s odredbama Zakona o sportu donosi HOO, a koje isplaćuju HOO, županijske i gradske sportske zajednice te sportski klubovi.

Primjer: Ako se u tijeku mjeseca poreznoga razdoblja sportašu (riječ je o sportašu koji u skladu s odredbama Zakona nema pravo na 30% priznatih izdataka) isplaćuje sportska stipendija u svoti od 3.700 kn bruto, isplatitelj stipendije obvezan je na razliku iznad propisanog neoporezivog dijela obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak od drugoga dohotka.

	Opis	Svota
1.	Bruto – primitak	3.700,00
2.	Neoporeziva svota	1.600,00
3.	Primitak koji podliježe oporezivanju	2.100,00
4.	Dop. za obvezna osiguranja iz primitka	-
5.	Dohodak = porezna osnovica	2.100,00
6.	Porez na dohodak (25%)	525,00
7.	Prirez (18%)	94,50
8.	Primitak za isplatu	3.080,50

Naknade sportašima amaterima za sportsko usavršavanje

U skladu s čl. 10. t. 16. Zakona i čl. 7. St. 11. Pravilnika, porez na dohodak ne plaća se na naknade sportašima amaterima do ukupno 1.600 kn mjesečno. Naknadama se smatraju naknade isplaćene amateru radi njegova sportskog usavršavanja prema posebnom propisu (Zakon o sportu i propisima donesenima na temelju istog), npr. naknade za pojačanu prehranu i vitaminizaciju sportaša, održavanje sportskog rekvizita, opreme i slično.

Naknade troškova službenog putovanja

Odlazak na sportska natjecanja, usavršavanja, seminare vezane za obavljanje sportske djelatnosti i slično.

Oporezivim primicima ne smatraju se (čl. 10. t. 11. Zakona):

- naknada troškova noćenja na službenom putovanju u visini stvarnih izdataka,

- naknada za korištenje privatnih automobila u službene svrhe do 2 kn po km,
- dnevnica u zemlji do 170 kn za putovanje koje traje duže od 12 h dnevno (8-12 h 85kn),
- dnevnice u inozemstvu do svote i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna isplaćene na osnovi službenih putovanja fizičkim osobama koje u NO (sportskim klubovima) ne ostvaruju primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak,
- naknade za službena putovanja na osnovi prijevoza i noćenja koje isplatitelj (NO) isplaćuje fizičkim osobama koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihova djelokruga tj. za njihove potrebe i uz naknadu, a pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama glase na isplatitelja.

41. Što se može neoporezivo isplatiti fizičkim osobama?

- primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiro računu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga,
- primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom,
- primici od otuđenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika,
- izravne uplate premije osiguranja za dokup dijela doživotne mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kojeg bi osiguranik ostvario da je navršio određenu starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž te uplate sredstava u okviru programa mirovinske rente prema posebnim propisima, a koje uplaćuju poslodavci za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja,
- obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti ro-

ditelja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,

- državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, nagrade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama, paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih te svjetskim i europskim prvenstvima planirane za te namjene u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

- primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava fizičke osobe, a pod uvjetom da je darovanje, odnosno plaćanje nastalih izdataka za tu namjenu obavljeno na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava

- primici po posebnim propisima:

  1. potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,

  2. socijalne potpore,

  3. doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenoga djeteta. Dohotkom se ne smatraju primici po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica,

4. primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina,
5. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda,

- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja,
- nasljedstva i darovi,
- primici od otuđenja osobne imovine,
- odštete koje nisu u svezi s gospodarstvenom djelatnošću,
- primici ostvareni na nagradnim natječajima ili natjecanjima, raspisanim pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i igrama na sreću prema posebnom zakonu,

- novčani dodaci uz mirovinu koje umirovljenicima isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica,
- potpore koje djeci u slučaju smrti roditelja isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju svojih općih akata te pravne i fizičke osobe,
- primici po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti, života i imovine. Primici po osnovi životnoga osiguranja i dobrovoljnoga mirovinskoga osiguranja smatraju se dohot-

kom ako su premije toga osiguranja bile porezno priznati izdatak.

42. Na što se ne plaćaju doprinosi kod ugovora o djelu/ oprezivih naknada?

- stipendije učeniku odnosno studentu iznad neoporezivih iznosa,
- sportske stipendije iznad neoporezivih iznosa (sportašu koji nije osiguran po osnovi obavljanja sportske djelatnosti),
- potpora obitelji za slučaj smrti radnika iznad neoporezivog iznosa (ako se isplaćuje pomoć djetetu isplata ne podliježe ni obvezi obračuna poreza),
- naknada sportskom sucu i delegatu,
- primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života, i dr. primici sukladno čl. 209. Zakona o doprinosima,
- drugi dohodak koji se isplaćuje umirovljeniku.

43. Što je, osim 2/3 plaće, radniku moguće isplatiti na zaštićeni račun?

- utvrđeni iznos za uzdržavanje djeteta uplaćeni na poseban račun kod banke,
- naknada troškova za službeno putovanje i naknada troškova prijevoza na posao i s posla do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivi primicima po osnovi od nesamostalnoga rada,
- dar za djecu do 15. godine života i potpore za novorođenče do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi nesamostalnoga rada,
- naknada za saniranje posljedica šteta od katastrofa i elementarnih nepogoda,

- potpore zbog invalidnosti radnika i neprekidnog bolovanja radnika duljeg od 90 dana, potpore za slučaj smrti radnika i smrti člana uže obitelji radnika, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada.

44. Što se može neoporezivo isplatiti volonteru, a da se ne smatra naknadom za njegov rad?

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene za plaćanje radne odjeće, opreme i predmeta za zaštitu potrebnih za volontiranje,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova putovanja, smještaja i prehrane koji nastanu u vezi s volontiranjem,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova prehrane, zbrinjavanja i obuke životinje u vlasništvu volontera koja sudjeluje u aktivnostima ili uslugama volontiranja,
- novčane naknade isplaćene u svrhu plaćanja medicinskih usluga i cjepiva primljenih u svrhu obavljanja volontiranja,
- novčane naknade isplaćene za troškove edukacije izvan školskoga sustava potrebne za volontiranje,

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova koji nastanu u vezi s izvršavanjem volonterskih usluga i aktivnosti,
- novčane naknade isplaćene za premije osiguranja volonterke ili volontera za slučaj smrti, tjelesne ozljede ili profesionalne bolesti tijekom volontiranja, odnosno novčane naknade u svrhu osiguranja odgovornosti za štetu nastalu kod organizatora volontiranja ili treće osobe,
- džeparac za putovanja isplaćen volonterima, uz uvjet da iznos džeparca ne premašuje iznos dnevnica propisanih za državne službenike,
- novčana sredstva isplaćena u svrhu naknade troškova pribavljanja dokumenata ili plaćanja pristojbi nužnih za omogućavanje volontiranja,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene za druge troškove koji nastanu u vezi s obavljanjem volonterskih usluga i aktivnosti,
- isplaćeni novčani iznosi dobitnicima Državne nagrade za volontiranje,
- naknade i troškovi isplaćeni u sklopu programa Europske unije i međunarodnih programa koji se odnose na financiranje programa volontiranja.

CENTAR ZA CIVILNE INICIJATIVE

Centar za civilne inicijative (CCI) hrvatska je udruga osnovana 1998. godine kao odgovor na povećanu potrebu za razvojem zajednica manjih urbanih i ruralnih zajednica središnje i sjeverne Hrvatske Hrvatske, posebno onih u kojima se odvijao poslijeratni povratak stanovništva. Misija udruge jest poticanje građana na sudjelovanje u razvoju njihovih zajednica.

CCI teži viziji lokalnih zajednica u kojima članovi imaju osigurane mogućnosti za društvenu uključenost, ekonomsku pravednost i ekološku odgovornost.

drukčije
knjigovodstvo!

ACT Konto d.o.o. je neprofitno društveno poduzeće specijalizirano za pružanje stručnih i kvalitetnih knjigovodstveno-računovodstvenih usluga i usluga poreznoga savjetovanja za hrvatske neprofitne organizacije s ciljem unaprjeđenja njihovoga poslovanja/djelovanja.

Vodi se principima društveno odgovornoga poslovanja, svoju dobit redistribuira organizacijama koje rade na edukaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, doprinosi razvoju korporativnoga volontiranja u RH, kroz poslovanje nastoji brinuti o zaštiti okoliša (zeleni ured) te isključivo zapošljava osobe s invaliditetom koje su ujedno i vlasnice poduzeća.

CCi
CENTAR ZA CIVILNE INICIJATIVE
ACT KONTO
drukčije
knjigovodstvo!